
ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK

Elemzés a Költségvetési Tanács részére a 2015. I. félévi költségvetési folyamatokról

Jóváhagyom:

Domokos László
Domokos László

2015. szeptember

Az elemzéshez részanyagot készítették:

Balázs Melinda, számvevő főtanácsos

Bartolák Márta, számvevő főtanácsos

Kulcsár Lászlóné, számvevő

Polyák Ferenc, számvevő tanácsos

Varga József, számvevő tanácsos

Winter Zsuzsa, számvevő főtanácsos

Közreműködött: Pető Krisztina ellenőrzésvezető

Szerkesztette: dr. Pulay Gyula felügyeleti vezető

Tartalom

Bevezetés.....	4
Összegzés	5
Részletes elemzés.....	12
1. A 2015. évi költségvetés végrehajtását, az államháztartási folyamatokat befolyásoló makrogazdasági tendenciák alakulása	12
2. A központi alrendszer egyenlegének alakulása	14
3. A központi alrendszer adósságának és az adósságszolgálattal kapcsolatos bevételek és kiadások alakulása	14
4. A költségvetés közvetlen bevételeinek alakulása	17
5. A költségvetés közvetlen kiadásainak alakulása.....	21
6. Költségvetési fejezetek bevételeinek és kiadásainak alakulása	24
7. Az állam vagyonával összefüggő bevételek és kiadások alakulása.....	27
8. A helyi önkormányzatok támogatásainak alakulása.....	30
9. A központi tartalékok felhasználása.....	32
10. Az elkülönített állami pénzalapok bevételeinek és kiadásainak alakulása.....	32
11. A társadalombiztosítás pénzügyi alapjai költségvetésének alakulása	34
1. számú melléklet.....	39
Rövidítések jegyzéke.....	41

Bevezetés

Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény (Gst.) értelmében a Költségvetési Tanács (KT) félévente véleményt nyilvánít a központi költségvetésről szóló törvény végrehajtásának helyzetéről és az államadósság várható alakulásáról. Az Állami Számvevőszék (ÁSZ) az ÁSZ elnökének a KT tagjaként ellátandó feladatait – a Gst. rendelkezései alapján – a KT által tárgyalt kérdésekhez kapcsolódó elemzésekkel, és azoknak a KT rendelkezésére bocsátásával segíti.

Elemzésünk célja, hogy a 2015. első félévi költségvetési és makrogazdasági adatok alapján bemutassuk, hogy a költségvetés mely jelentősebb előirányzatai esetében várható az év végére túlteljesülés vagy alulteljesülés, majd ennek alapján rámutassunk a 2015. évi költségvetési hiánycél teljesülésének és az államadósság-szabály teljesülésének a kockázataira. Az elemzés a Nemzetgazdasági Minisztériumtól (NGM), a Magyar Államkincstártól (Kincstár), a Nemzeti Adó- és Vámhivataltól (NAV), az Államadósság Kezelő Központtól (ÁKK Zrt.) kapott adatokon alapul.

Jelen elemzés csak a 2015. évi központi költségvetés kockázatos előirányzatainak a teljesülését részletezi, ha a kockázat mértéke meghaladja az 5,0 Mrd Ft-ot. Kockázatosnak akkor tekintünk egy előirányzatot, ha a féléves teljesülése az időarányostól legalább 3 százalékponttal eltér. Ebben az esetben elemezzük az eltérés okait. Ha az eltérést jól beazonosítható okok idézik elő, akkor számszerűsítjük a várható kockázat mértékét. Ha ilyen okot nem tudunk megnevezni vagy azok hatását a sok bizonytalansági tényező miatt nem tudjuk számszerűsíteni, akkor csak a kockázat meglétére hívjuk fel a figyelmet. Konkrét becsléseinket az 1. számú mellékletben foglaltuk össze.

Összegzés

A 2015. évi költségvetési törvényjavaslat kialakításakor a kormányzat a bruttó hazai termék (GDP) 2,5%-os növekedésével számolt. A prognózis szerint a növekedéshez a háztartások fogyasztásának 2,1%-os bővülése, valamint a bruttó állóeszköz-felhalmozás 4,3%-os emelkedése járul hozzá elsősorban; az export továbbra is dinamikusabban (6,9%-kal) nő majd, de ezt némileg meghaladja az import dinamikája (7%).

Az elemzés elkészítésekor rendelkezésre álló adatok (jellemzően az I. és a II. negyedéves, de egyes gazdasági folyamatok esetében ennél némileg eltérő időszakokra vonatkozó előzetes tényadatok) azt mutatják, hogy a gazdasági növekedés a 2,5%-os mértékét várhatóan meghaladja, és a makrogazdasági folyamatok összességükben várhatóan nem veszélyeztetik a költségvetési célok (egyenleg, államadósság-mutató) elérését.

A GDP 2015. I. negyedévében mért 3,5%-os bővüléséhez a felhasználási oldalon a végső fogyasztás bővülése 1,1 százalékponttal, a nettó export 2,9 százalékponttal járult hozzá, a bruttó felhalmozás visszaesése viszont 0,5 százalékponttal visszafogta azt. A KSH első becslése szerint 2015. II. negyedévében 2,7%-kal nőtt a GDP 2014. II. negyedévéhez képest. Ez azonban még nem jelenti a gazdasági növekedés lassulását, mivel a 2014. II. negyedévében a gazdasági növekedés kiugró mértékű (4,1%) volt, azaz nagyon magas volt a II. negyedév bázisa. A növekedési ütem lassulását elsősorban a mezőgazdaság lassúbb növekedése okozta. Az ipari termelés és export továbbra is dinamikusabban nőtt. A gazdasági növekedés fő hajtóereje 2015. első hat hónapjában az export növekedése volt. 2015. II. negyedévében a beruházások ismét nőttek (5,7 százalékkal), így a beruházások az egész félév tekintetében is növekedést (1,7 százalékkal) mutatnak.

A gazdasági növekedéshez a lakossági fogyasztás bővülése is jelentősen hozzájárult. Ezt az átlagkeresetek emelkedése és a foglalkoztatás bővülése egyaránt megalapozta. Az átlagkeresetek 2015. évben január és június között az előző év azonos időszakához képest 3,3%-kal nőttek. 2015. február és 2015. május között 102,0 ezerrel (2,5%-kal) bővült a foglalkoztatottak száma az előző év azonos időszakához képest. Ezzel párhuzamosan a munkanélküliek száma május végére az előző év azonos időszakához képest 7,1%-kal csökkent.

2015. év első hat hónapjában a fogyasztói árak szintje összességében 0,3%-kal csökkent az előző év azonos időszakához képest. Ugyanakkor a 2014. decemberi árszínvonalhoz képest a fogyasztói árak június végéig már 2,2%-kal emelkedtek. A két index közötti eltérést az okozza, hogy 2014. II. félévében hónapról hónapra mérséklődtek az árak, azaz decemberre az árszínvonal lényegesen alacsonyabb lett. 2015 februárja óta azonban az árak hónapról hónapra kismértékben emelkednek. Így az év végére a költségvetési törvényjavaslat alapjául szolgáló kormányzati prognózishoz (1,8%-os) közel álló éves szintű infláció várható. Következésképpen az idén az árak alakulása sem veszélyezteti a fogyasztáshoz kapcsolódó költségvetési bevételek teljesülését.

A költségvetés közvetlen bevételeinek alakulása

A kedvező makrogazdasági helyzet – ideértve, hogy a 2014. évi tényleges gazdasági növekedés is nagyobb volt a 2015. évi költségvetés elkészítésekor becsülnél – az adóbevételi előirányzatok teljesülésében is visszatükröződik. A 2014. évi és a 2015. első félévi teljesítések, valamint az évközi folyamatok figyelembevételével az adóbevételek 2015. évi alakulására a következő prognózis adható.

A gazdálkodó szervezetek befizetéseinél összességében 18,0-21,0 Mrd Ft többletbevétel várható az éves előirányzathoz képest, amely a társasági adóbevétel várható túlteljesülésének és a kisadók alulteljesülésének az eredőjeként alakul ki. A társasági adóbevétel

túlteljesülésében szerepet játszik a 2015. évi GDP prognosztizáltnál kedvezőbb növekedése mellett a 2014. évi adóbevallásokban szereplő vártnál magasabb adókötelezettség, ami 2015-re magasabb befizetéseket jelent. A kisvállalati adónemet választóknak a tervezettől lényegesen alacsonyabb száma pedig azt jelenti, hogy többen maradnak a társasági adózás rendszerében.

A **fogyasztáshoz kapcsolt adóknál** összességében 52,0-65,0 Mrd Ft többlet várható az éves előirányzathoz képest. A többletbevétel az áfa és a pénzügyi tranzakciós illeték bevételeknél várható. A bevétel növekedésében szerepet játszik a pénztárgépek on-line bekötésének az áfa bevételekre gyakorolt, áthúzódó pozitív hatása; az Elektronikus Közúti Áruforgalom Ellenőrző Rendszer (EKÁER) bevezetése; a kisadózást választó gazdálkodók tervezettnél alacsonyabb számából fakadó áfa bevételi többlet.

A **lakossági befizetéseknél** összességében 5,0-10,0 Mrd Ft többlet várható az éves előirányzathoz képest. A többletbevétel az illeték bevételeknél várható, amelynek oka elsősorban a megélénkülő ingatlan forgalmazás.

A költségvetés közvetlen bevételeit növelik az **államháztartás alrendszeréből származó befizetések** is. Ezek közül az ÁSZ a központi költségvetési szervektől származó befizetések éves előirányzata esetében lát kockázatot. A 45,8 Mrd Ft-os előirányzat teljesülése 2015. I. félévében 16,1%-os volt, miközben ennek az előirányzatnak időarányosan kellene teljesülnie. Erre tekintettel az ÁSZ az előirányzat év végi teljesülését 18,0-20,0 Mrd Ft mértékben kockázatosnak tartja.

A költségvetés közvetlen bevételeit jelentik az **egyéb uniós bevételek** is. Ezek közül 2015. első félévi teljesítés az uniós támogatások utólagos megtérülése előirányzat esetében marad el az időarányostól (36,1%). Az elmaradás oka az uniós projektekhez kapcsolódóan megküldött záró beszámolók EU Bizottság általi elfogadásának csúszása, azaz záró beszámolók elfogadása esetén az előirányzat éves szinten teljesül.

Költségvetési fejezetek bevételeinek alakulása

2015. I. félévében a költségvetési szervek és a fejezeti kezelésű előirányzatok 1198,1 Mrd Ft bevételt értek el, ami az eredeti előirányzat 41%-a. A bevételek teljesülése azonban több, ellentétes irányú folyamat eredményeként alakult ki:

- A növekedésük irányába hatott, hogy fejezetek a 2014. év végén keletkezett maradványból 2015. május végéig összesen 980,6 Mrd Ft-tal megemelték a bevételi előirányzataikat;
- A fejezetek beruházásainak meghatározó részét a Beruházási Alapból származó bevételek finanszírozzák, amelynek tervezett összege 2015-ben 201,5 Mrd Ft. A Beruházási Alapból azonban június végéig csak 4,7 Mrd Ft kifizetés valósult meg, mivel a Beruházási Alap bevételét képező, az állami vagyont értékesítéséből származó bevételek – értékesítés híján – még nem folytak be;
- A fejezeti kezelésű előirányzatok uniós bevételi előirányzata a 2015. évre 1720,1 Mrd Ft, a teljesítés 22,4%-os mértékű. Ez 475,4 Mrd Ft elmaradást jelent az időarányos teljesítéstől. Az uniós bevételek elmaradását egyrészt az okozta, hogy az EU Bizottság három operatív program kifizetéseit részlegesen felfüggesztette. Az EU Bizottság és a Kormány képviselői egyeztetésének eredményeként a felfüggesztés feloldása várható, aminek eredményeként a bevételek beérkezése felgyorsul. Másrészt az utófinanszírozás következtében vagy egy időbeni rés a teljesítés, az uniós támogatás lehívása és a támogatás folyósítása között;

- A költségvetési fejezetek bevételei között, a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (NÉBIH) bevételeként került megtervezésre az élelmiszerlánc-felügyeleti díj, 15,4 Mrd Ft összegben. Az EU Bizottság július közepén ún. mélyreható vizsgálatot indított annak megállapítására, hogy az élelmiszerlánc-felügyeleti díj progresszivitása nem jelent-e tiltott állami támogatást. A vizsgálat befejezéséig megtiltotta a progresszív díjak alkalmazását. A vizsgálat eredményétől és befejezésének időpontjától függ, hogy az élelmiszerlánc-felügyeleti díj előirányzata 2015-ben milyen mértékben teljesül.

A költségvetési fejezetek kiadásainak alakulása

A költségvetési szervek és a fejezeti kezelésű előirányzatok 3580,8 Mrd Ft kiadást teljesítettek 2015. első félévében, ez 50,7%-os teljesült jelent az egész évre meghatározott eredeti előirányzatokhoz képest. Az összességében közel időarányos teljesítés mögött azonban az időarányoshoz képest jelentős túlteljesülések, illetve alulteljesülések is meghúzódnak.

A kiadások növelését az tette lehetővé, hogy 2015. évre vonatkozó költségvetési törvényben meghatározott eredeti előirányzatokat a fejezetek saját hatáskörben az év első 5 hónapjában¹ már 1262,1 Mrd Ft-tal (18%-kal) megemelték. Az előirányzatok megemelésére 14,2%-ban többletbevétel, 8,1%-ban többlettámogatás, 77,7%-ban előirányzat-maradvány nyújtott fedezetet. Az első két tétel alapvetően a költségvetési előirányzatok nullszaldós átcsoportosításából származik, azaz a kiadások túlteljesülése szempontjából nem jelent kockázatot. A múlt évi előirányzat-maradvány azonban nem jelent valóságos fedezetet. Következésképpen ennek folyó évi kiadásokra történő felhasználása csak akkor nem jelent többletkiadást, ha a folyó évi kiadási előirányzatoknál összességében hasonló mértékű előirányzat-maradvány keletkezik. Az elmúlt években ez így történt.

Az uniós szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok 2015. évi 2508,1 Mrd Ft összegű előirányzatából a kedvezményezetttek részére teljesített kifizetések 2015. év első félévében összesen 1037,9 Mrd Ft-ot tettek ki, az időarányos teljesítés 41,4%. Az előirányzat egyaránt tartalmazza a 2007-2013-as és a 2014-2020-as pénzügyi ciklus operatív programjaihoz kapcsolódó kiadásokat. A 2007-2013-as ciklus operatív programjainak meghatározó részét felölelő Nemzeti Stratégiai Referenciakeret (NSRK) kiadási előirányzatai az első félévben 901,7 Mrd Ft-ban, közel időarányosan (48,8%) teljesültek. A 2007-2013 időszak Vidékfejlesztési és Halászati Programok kifizetéseihez kapcsolódó 242,4 Mrd Ft-os kiadási előirányzat közel időarányosan, 47,5%-ra teljesült.

A 2014-2020 programozási ciklussal összefüggő kohéziós politikai operatív programokkal kapcsolatos kiadási előirányzatokból, amelyek összege 287,9 Mrd Ft, az első félévben kifizetés nem történt. A programok pályázati szakasza megkezdődött, de még pontosan nem állapítható meg, hogy ezek 2015-ben milyen nagyságrendű kifizetést eredményeznek. Összességében jelentős megtakarítás valószínűsíthető.

A 2015. évre az uniós hozzájárulások az EU költségvetéséhez előirányzat összege 295,6 Mrd Ft, melyből az első félévben 60,9% teljesült. Az előirányzat a 2015. évben várhatóan a tervezett szinten realizálódik.

---

¹ 2015. első félévi adatok még nem állnak rendelkezésre

A központi költségvetés közvetlen kiadásainak alakulása

A központi költségvetés közvetlen kiadásai közül a legtöbb előirányzat felhasználása időarányosan alakult és az év második felére sem látunk negatív kockázatokat. Az ÁSZ két előirányzat esetében valószínűsít számottevő megtakarítást. A lakásépítési támogatás (159,2 Mrd Ft) esetében a féléves felhasználási adatok és a 2015. július 1-jétől belépő új támogatások várható összege alapján a kiadási előirányzathoz 6,0-10,0 Mrd Ft várhatóan nem kerül felhasználásra.

Állam által vállalt kezesség és viszontgarancia érvényesítése előirányzaton (27,0 Mrd Ft) a felhasználás kedvezően alakult (az éves előirányzat 19,4%-a került felhasználásra), ezért azzal számolunk, hogy az éves érvényesítés összege 2,0-5,0 Mrd Ft-tal elmaradhat a tervezett előirányzattól.

A Nemzeti család- és szociálpolitikai alap kiadásai félévkor együttesen a tervezett szinten teljesültek. Kisebb túlteljesülés a korhatár alatti ellátásoknál, valamint a jövedelempótló és jövedelemkiegészítő szociális ellátásoknál figyelhető meg. Előbbinél az ellátás jellege miatt a kiadás folyamatos csökkenésével lehet számolni, utóbbinál a gazdasági és foglalkoztatási mutatók javulására tekintettel nem várható további túlteljesülés az év hátralevő részében.

Az állami vagyon bevételeinek és kiadásainak alakulása

Az állami vagyon bevételei jelentősen alacsonyabbak az időarányosnál, a féléves teljesítés 19,8%. Ennek fő oka, hogy az egyéb értékesítési és hasznosítási bevételek előirányzaton tervezett 169,0 Mrd Ft-ból még nem történt teljesítés. Emellett az osztalékbevételek maradnak el jelentősen az időarányostól, ez azonban törvényszerű, mivel az osztalék-kifizetések jellemzően az év második félévében történnek. Az éves előirányzatnál több mint 10-szer nagyobb bevételt (30,0 Mrd Ft-ot szemben a 2,3 Mrd Ft-os előirányzattal) számoltak el azonban bérleti díjból. Ezen az előirányzaton tehát 27,0-30,0 Mrd Ft bevételi túlteljesülés várható.

A kiadások közül a felhalmozási kiadások alacsony (14,2%) szinten teljesültek. A hasznosítással kapcsolatos kiadások megközelítik az időarányos szintet (47,5%-kal). Ezzel szemben a korábbi tulajdonosi döntések miatt környezetvédelmi kiadásokra a tervezett összeg 55,8%-át kellett felhasználni az első félévben. Összességében a kiadások túllépését nem valószínűsítjük.

A helyi önkormányzatok támogatása

A helyi önkormányzatok támogatásainak felhasználása három alcímen kismértékben meghaladja az időarányost. Összességében 3,0-5,0 Mrd Ft többlet támogatási igény jelentkezhet az év végéig.

A települési önkormányzatok szociális, gyermekjóléti és gyermekétkeztetési feladatainak támogatása alcímen előirányzott támogatás 2015. első félévi felhasználása 4,5%-kal, 8,7 Mrd Ft-tal meghaladja az időarányos összeget. Az előirányzat időarányost meghaladó felhasználása kockázatot jelent, feltehetően szükséges lesz az előirányzat kiegészítése, ami 8,0-15,0 Mrd Ft többletkiadást eredményezhet.

Az elkülönített állami pénzalapok és a társadalombiztosítás pénzügyi alapjai bevételeinek és kiadásainak alakulása

Az elkülönített állami pénzalapok (ELKA) esetében a 2015. I-VI. havi pénzforgalmi teljesülés a központi alrendszer egyenlegét 29,8 Mrd Ft-tal javította, mely részben az időarányosnál kedvezőbb költségvetési támogatási kiutalások, részben a pályázatok második

félévre áthúzódó értékelésének, valamint a Szövetkezeti Hitelintézeti Integrációs Alap (SZHIA) 12,1 Mrd Ft-os, az éves előirányzatot háromszorosan meghaladó bevételének az eredménye. Az alapoknál a bevételek összességükben az időarányosnak megfelelően (49,5%) alakulnak. A kiadások azonban az időarányostól – a működési sajátosságok miatt – elmaradnak (39,3%). Az alapok Kvtv.-ben meghatározott egyenlege együttesen - 51,0 Mrd Ft, amely várhatóan a Nemzeti Foglalkoztatási Alap kiadási megtakarításai, valamint a SZHIA többletbevétele következtében a tervezettnél 7,0-8,0 Mrd Ft-tal kedvezőbben alakulhat.

A társadalombiztosítás pénzügyi alapjainak (TB Alapok) 2015. évi eredeti kiadási és bevételi előirányzata 4935,4 Mrd Ft volt, kiegyensúlyozott egyenleggel. A 2015. év első hat hónapjában a TB Alapok egyenlege 15,0 Mrd Ft összegű többletet mutatott, amely a Nyugdíjbiztosítási Alap (Ny. Alap) 10,5 Mrd Ft és az Egészségbiztosítási Alap (E. Alap) 4,5 Mrd Ft többletéből tevődött össze.

Az Ny. Alap 2015. évi bevételi és kiadási előirányzata egyaránt 3024,6 Mrd Ft. az év első hat hónapjában bevétele 1511,3 Mrd Ft, kiadása 1500,8 Mrd Ft, egyenlege 10,5 Mrd Ft szufficit. A bevételek az időarányosnak megfelelően 50%-on teljesültek, míg a kiadások az időarányostól kissé elmaradtak, 49,6%-on realizálódtak. A 2015. év végére a foglalkoztatás bővülése, a keresetnövekedés, valamint az előző évek költségvetési tendenciái alapján az előirányzat túlteljesítése prognosztizálható. A nyugellátásokra 2015. június végéig 1493,2 Mrd Ft-ot fizettek ki, az éves előirányzat 49,7%-át. A tendenciák ismeretében az éves előirányzaton megtakarítás prognosztizálható. Az Ny. Alap egyéb bevételeit és kiadásait is figyelembe véve összességében szufficit prognosztizálható.

Az E. Alap 2015. évi előirányzata 1910,8 Mrd Ft, egyenlege az év első hat hónapjában 4,4 Mrd Ft többlettel zárt. Bevételei 964,3 Mrd Ft-ban, 50,4%-on teljesültek. Kiadásai 959,9 Mrd Ft-ban, 50,2%-on, az időarányos előirányzattal lényegében megegyezően teljesültek. Az E. Alap kiadásai összességében az időarányosnak megfelelő szinten alakulnak, a korábbi évek tapasztalatai alapján az év második felében a magasabb táppénz kifizetés és gyógyszer támogatás miatt a kiadás növekedése várható. A 2015 év végére a bevételek közel 10,0 Mrd Ft-os többletére lehet számítani ugyanakkor kiadási oldalon összesen 13,4 Mrd Ft-os túlteljesülés valószínűsíthető. A természetbeni ellátásoknál mintegy 11,0 Mrd Ft többletkiadás keletkezett (a gyógyszer és gyógyászati segédeszköz-támogatások terén, valamint a nemzetközi egyezményekből eredő és külföldön történi beavatkozások kiadásai miatt). A pénzbeli ellátások közül a táppénz, a gyermekápolási táppénz esetében a foglalkoztatottság, a bér és gyermekápolási táppénz tervezett meghaladó növekedése miatt mintegy 2,0-3,0 Mrd Ft-os többletkiadás várható az éves előirányzathoz képest.

További kockázatot jelent, hogy az EU Bizottság július közepén közleményt adott ki, amely szerint ún. mélyreható vizsgálatot indított annak megállapítására, hogy a dohányipari vállalkozások egészségügyi hozzájárulásának progresszivitása nem jelent-e tiltott állami támogatást. A vizsgálat befejezéséig megtiltotta a progresszív díjak alkalmazását. A dohányipari egészségügyi hozzájárulás éves előirányzata 11,5 Mrd Ft, amely az E. Alap bevételét képezi, azonban ilyen címen bevétel még nem realizálódott.

Központi tartalékok

A rendkívüli kormányzati intézkedésekre tervezett éves 100,0 Mrd Ft-ból 2015. június végéig 39,6 Mrd Ft, az időarányos résznél 10,0 Mrd Ft-tal kevesebb került kifizetésre. (Az államháztartásról szóló törvény az előirányzat maximum 40%-ának felhasználását teszi lehetővé az I. félévben.) Az év végére a teljes összeg felhasználása prognosztizálható.

Az összesen 155,7 Mrd Ft **céltartalékot** három jogcímen lehet felhasználni. Ezek közül a központi költségvetési szervek tartozásállományának csökkentésére tervezett éves keret 60,0 Mrd Ft, amelynek 100%-a átcsoportosításra került június végéig az egészségügyi intézmények tartozásainak rendezésére. A különféle kifizetések soron tervezett 49,0 Mrd Ft-os előirányzatból a felhasználás nem érte el a 0,5 Mrd Ft-ot. Ennek oka, hogy a fegyveres és rendvédelmi dolgozók életpálya programja 2015. II. félévben indul el és ekkor kerül sor a fedezet átcsoportosítására, illetve a keret felhasználására.

A közszférában foglalkoztatottak bérkompenzációjának éves kerete 46,7 Mrd Ft, amelyből június végéig 32,7 Mrd Ft, az éves keret 70%-a került felhasználásra. Az előirányzat éves várható teljesülése 34,5 Mrd Ft, az 12,0 Mrd Ft megtakarítás prognosztizálható. A megtakarítás annak az eredménye, hogy a fegyveres és rendvédelmi életpálya bevezetésének következtében csökken annak bérkompenzációs igénye.

A 30,0 Mrd Ft összegben tervezett Országvédelmi Alap felhasználása csak 2015. szeptember 30-át követően lehetséges.

Kamatbevételek és kamatkiadások

A központi költségvetés kamatbevételei és kamatkiadásai – részben összefüggő okok miatt – jelentősen meghaladják az időarányos teljesítést. Mind a kamatbevételeket, mind a kamatkiadásokat növelte, hogy a kedvező pénzügyi helyzetet kihasználva, illetve a biztonságos finanszírozásra törekedve az ÁKK Zrt. a tervezettnél nagyobb volumenben hajtott végre kötvénycserét, valamint bocsátott ki kötvényeket. Emellett a csökkenő állampapírhozamokat kihasználva az államkötvény-aukciókon hozamnyereséget ért el, amit pénzforgalmi szemléletben kamatbevételeként kell elkönyvelni. E nem tervezett bevételre tekintettel a kamatbevételek 2015. évre tervezett eredeti előirányzatát (82,6 Mrd Ft) az Országgyűlés 2015 júniusában 124,8 Mrd forintra módosította, amelyhez képest a június végén elért 155,2 Mrd Ft 124,4%-os teljesítésnek felel meg. A túlteljesülés éves szinten elérheti a 110,0 Mrd forintot.

A **kamatkiadások** időarányos teljesülése június végén 61,9%-ra emelkedett. Ez az időarányoshoz képest 132,0 Mrd Ft-os többletkiadást jelent. Ez – a fent említett okokon kívül – összefügg azzal, hogy az adósságszerkezet a biztonságosabb finanszírozást jelentő, de magasabb kamatozású állampapírok irányába mozdult el (emelkedett forintadósság és lakossági kötvények aránya). A második félévben lejárató kötvények visszafizetésére, valamint a rövidebb lejáratú állampapírok hozama csökkenő tendenciájára tekintettel az év második felében a kiadási előirányzat túllépésének mérséklődését várjuk. Az év végén az előirányzat 100,0-110,0 Mrd Ft-os túllépése valószínű. Összességében azt várjuk, hogy a kamatbevételek és a kamatkiadások – részben az együttmozgásukat előidéző tényezők következtében – azonos nagyságrendben lépik túl a (módosított) költségvetési előirányzatot.

A központi alrendszer egyenlegének alakulása

Az államháztartás központi alrendszerének pénzforgalmi hiánya 2015. első félévének végén 823,3 Mrd Ft-ot tett ki, amely az éves előirányzat 92,3%-a. Ez az összeg a központi költségvetés 868,1 Mrd Ft-os hiányából, a TB Alapok 15,0 Mrd Ft-os, az ELKA 29,8 Mrd Ft pozitív egyenlegéből adódott.

A költségvetési egyenleg alakulására általában jellemző, hogy az nem időarányosan alakul, hanem az év első felében megközelíti, esetenként meg is haladja az egész évre tervezett hiány mértékét. A II. félévben azonban javul a bevételek és kiadások egyensúlya. Például 2014-ben az első félévi deficit az éves előirányzat 99%-a volt, év végére mégis alatta maradt az előirányzatnak. A 2015. évi teljesülés a 2014. évinél kedvezőbb mind a

bevételi oldalon (4,2 százalékpont a különbség), mind a kiadási oldalon (3,4 százalékpont a különbség). Ezt is figyelembe véve a 2015. évi hiánycél 92,3%-os elérését önmagában nem tekintjük kockázatosnak. A kockázatot az jelenti, hogy az Európai Unió által támogatott programokat Magyarország ütemesen megvalósítja, az uniós támogatások azonban nem eszerint az ütem szerint érkeznek meg. Ez a pénzforgalmi hiányt a tervezett szint fölé emelheti, azonban az uniós módszertan szerinti számításánál azokat a 2015 évre járó bevételeket is figyelembe vehetjük majd, amelyek csak késedelmesen (a jövő év elején) érkeznek be Magyarországra.

Számszerű becsléseink alapján az év végére 167,0-239,0 Mrd Ft többletbevételt, és 79,0-97,0 Mrd Ft többletkiadást valószínűsítünk, ami az előirányozottnál képest 100,0-150,0 Mrd Ft-tal kedvezőbb egyenleget jelentene. A becslésünk azonban nem tér ki

- az európai uniós támogatások bevételeinek alakulására az általunk nem ismert bizonytalansági tényezőkre tekintettel,
- az állami vagyomból származó „*egyéb értékesítési és hasznosítási bevételek*” előirányzaton tervezett 169,0 Mrd Ft alakulására, mivel az értékesítésre kerülő vagyon összetételét nem ismerjük, illetve a Beruházási Alapban felsorolt beruházások indítása az értékesítési bevételek teljesülésétől függ, azaz a bevételek nem teljesülése elvileg a költségvetés egyenlegét nem érinti.

A központi költségvetés adósságának alakulása

A központi költségvetés adóssága több tényező együttes hatására a 2014. év végi 23 881,1 Mrd Ft-ról június végéig 1193,8 Mrd Ft-tal, 5%-kal növekedett. Az emelkedés időben eltérően jelentkezett, annak 31,4%-a június hónapban következett be. A változások között pozitív elem, hogy a deviza adósság aránya 37,5%-ról 34,7%-ra csökkent, így az árfolyamkockázat mérséklődött. Az államadósság-mutató javulását azonban a központi költségvetés adósságának alakulása várhatóan nem veszélyezteti.

- a jelenlegi államadósság a központi költségvetés tervezett hiánya több mint 90 százaléknak finanszírozását már fedezi;
- a kedvező piaci helyzetben megvalósított állampapír-kibocsátás egy része az év második felében lejárató államadósság visszafizetését szolgálja, azaz a visszafizetés után az államadósság értelemszerűen mérséklődik majd;
- az év végéig a forint jelentős gyengülése – a június végi árfolyamhoz képest – nem várható (a Gst. szerint államadósság-mutató alakulását az árfolyam változása amúgy sem érinti).

Ugyanakkor kockázatot jelent, ha az uniós támogatással megvalósított programok után lehívott uniós támogatásoknak a tervezettnél² nagyobb részét az év végéig nem folyósítja az Európai Bizottság, mivel az uniós támogatás folyósításáig a teljesített kifizetéseket meg kell előlegezni, ami átmenetileg növeli az államadósságot.

---

² A programok megvalósítása és finanszírozása közötti időbeni eltolódással eleve számolt a költségvetés, mivel az az utófinanszírozás velejáratója.

Részletes elemzés

1. A 2015. évi költségvetés végrehajtását, az államháztartási folyamatokat befolyásoló makrogazdasági tendenciák alakulása

2014 őszén, a 2015. évi költségvetési törvényjavaslat kialakításakor a kormányzat a GDP 2,5%-os növekedésével számolt. A prognózis szerint a növekedéshez a háztartások fogyasztásának 2,1%-os bővülése, valamint a bruttó állóeszköz-felhalmozás 4,3%-os emelkedése járul hozzá elsősorban; az export továbbra is dinamikusabban (6,9%-kal) nő majd, de ezt némileg meghaladja az import dinamikája (7%). 2015 áprilisában – a 2014. évi és a 2015. I. negyedévi kiemelkedő gazdasági teljesítmény alapján – a kormányzat kedvezőbbnek ítélte meg a gazdasági kilátásokat, ezért a 2015-2018. évekre vonatkozó Konvergencia Programban 2015. évre már 3,1%-os gazdasági növekedést prognosztizált. A tavasz folyamán a nemzetközi szervezetek is sorra javították a 2015. évi magyar gazdasági növekedésre vonatkozó előrejelzéseiket: az OECD 2,1%-ról 3,0%-ra, IMF 2,3%-ról 2,7%-ra, az EU Bizottság 2,4%-ról 2,8%-ra. E prognózisok alapján tehát a gazdasági növekedés alakulása a költségvetési célok teljesülésére nem jelent kockázatot, sőt az eredeti kormányzati prognózist meghaladó gazdasági növekedés az egyes költségvetési bevételek tervezett meghaladóját eredményezheti.

Az elemzés elkészítésekor előzetes tényadatok a GDP I. és II. negyedéves, az egyéb gazdasági folyamatok I-VI. havi (esetenként csak I-V. havi) teljesüléséről álltak rendelkezésre.

A 2015. évre prognosztizált kedvező gazdasági növekedési várakozásokat a 2015. év I. negyedév teljesítményei megalapozzák. A GDP 2015. I. negyedévében mért 3,5%-os bővüléséhez a felhasználási oldalon a végső fogyasztás bővülése 1,1 százalékponttal, a nettó export 2,9 százalékponttal járult hozzá, a bruttó felhalmozás visszaesése viszont 0,5 százalékponttal visszafogta azt. A termelési oldalon az ipar 1,8, az építőipar 0,2, a szolgáltatások 1,3 százalékponttal járultak hozzá a GDP növekedéséhez. A további 0,2 százalékponti növekedés megoszlik a többi ágazatok között.

A KSH első becslése szerint 2015 II. negyedévében 2,7%-kal nőtt a GDP 2014. II. negyedévéhez képest. Ez azonban még nem jelenti a gazdasági növekedés lassulását, mivel a 2014. II. negyedévében a gazdasági növekedés kiugró mértékű (4,1%) volt, azaz nagyon magas volt a II. negyedév bázisa. A növekedési ütem lassulását elsősorban a mezőgazdaság lassúbb növekedése okozta. Az ipari termelés és export továbbra is dinamikusabban nőtt.

A bruttó állóeszköz felhalmozás csökkenése elsősorban azzal magyarázható, hogy a beruházások 2015. I. negyedévében nem tudták elérni a tavalyi kiemelkedő dinamikát³. 2015. II. negyedévére azonban ez a helyzet megváltozott, mivel a második negyedévben a beruházások 5,7 százalékkal nőttek az előző év hasonló időszakához képest. A legnagyobb arányú (44,8) százalékos növekedés éppen a szállítás, raktározás területén következett be, ahol az I. negyedéves adatok még visszaesést jeleztek. Ennek következtében a beruházások az év első hat hónapjában is 1,7 százalékos növekedést mutatnak a tavalyi első féléves adatokhoz képest.

Az import dinamikája (8,5%) – a kormányzati várakozással ellentétben – 2015. első öt hónapjában sem haladta meg az exportnak a tervezett közel 3%-kal meghaladó dinami-

---

³ A beruházások esetében a legnehezebb a kiugró teljesítményt megismételni, hiszen ami tavaly megépült azt az idén már nem kell megépíteni.

káját (9,8%). A gazdasági növekedés fő hajtóereje 2015 első öt hónapjában ismét az export dinamikus növekedése volt. 2015. év I-V. hónapjában a külkereskedelmi mérleg 505,5 millió euróval mutatott többet az előző év azonos időszakához képest.

A gazdasági növekedéshez – az export mellett – a lakossági fogyasztás bővülése is jelentősen hozzájárult. Ezt az átlagkeresetek emelkedése és a foglalkoztatás bővülése egyaránt megalapozta. Lásd az **1. számú táblázatot**.

1. táblázat

A bruttó átlagkereset* százalékos növekedése az előző év azonos időszakához képest (2014-2015. I. félév)

Időszak	Nemzetgazdaság összesen	Vállalkozások összesen	Költségvetés összesen	Non-profit szervezetek összesen
2014. január-június	5,7	5,0	7,6	7,9
2014. január- június	4,9	4,5	5,9	6,7
2015. január-június	3,3	3,6	2,9	2,2

*A közfoglalkoztatottak nélkül

Forrás: KSH

Az átlagkeresetek 2015. I. félévében az előző év azonos időszakához képest 3,3%-kal nőttek. A táblázat adatai jól mutatják, hogy 2014. I. félévében a közszféra béremelési dinamikája még jelentősen meghaladta a vállalkozások körében mért ütemet. 2014. II. félévében azonban a különbség mérséklődött. 2015. I. félévében pedig a közszférában végrehajtott béremelések mértéke elmaradt a vállalkozásokétól. 2015. második félévében ismét változhat a helyzet, mivel a költségvetési területen további jelentős központi béremelések valósulnak meg (például a fegyveres testületek dolgozói esetében). A magasabb költségvetési bérek nem vonták maguk után a költségvetésben foglalkoztatottak számának jelentős emelkedését. 2015. I. félévében (a közfoglalkoztatottak nélkül számolva) 0,8 százalékkal emelkedett a foglalkoztatottak száma a költségvetési területen.

A táblázat adatai azt is jelzik, hogy a vállalkozások béremelése alkalmazkodnak az alacsony inflációhoz, de ez az alkalmazkodás csak jelentős késéssel következik be. Ugyanakkor a gazdasági növekedés, a munkanélküliség csökkenése a bérek emelkedését vonja maga után.

2015. február és 2015. május között 102,0 ezerrel (2,5%-kal) bővült a foglalkoztatottak, és 37,0 ezerrel csökkent (7,1%-kal) a munkanélküliek száma az előző év azonos időszakához képest. (2015 májusa és júliusa között is tovább növekedett a foglalkoztatottság és csökkent a munkanélküliség).

A kedvező bérezési és foglalkoztatási tendenciák mellett a devizahiteles probléma rendezése és a csökkenő fogyasztói árak is hozzájárultak a kiskereskedelmi forgalom kiemelkedő bővüléséhez. 2015. első öt hónapjában 5,8%-kal nőtt a kiskereskedelmi forgalom az előző év azonos időszakához képest.

2015. év első hat hónapjában a fogyasztói árak szintje összességében 0,3%-kal csökkent az előző év azonos időszakához képest. Ugyanakkor a 2014. decemberi árszínvonalhoz képest a fogyasztói árak június végéig már 2,2%-kal emelkedtek. A két index közötti eltérést az okozza, hogy 2014. II. félévében hónapról hónapra mérséklődtek az árak, azaz

decemberre az árszínvonal lényegesen alacsonyabb lett. 2015 februárja óta azonban az árak hónapról hónapra kismértékben emelkednek. Így az év végére a költségvetési törvényjavaslat alapjául szolgáló kormányzati prognózishoz (1,8%) közel álló éves szintű infláció várható. Következésképpen az idén az árak alakulása sem veszélyezteti a fogyasztáshoz kapcsolódó költségvetési bevételek teljesülését.

2. A központi alrendszer egyenlegének alakulása

A Kvtv. az államháztartás központi alrendszerének 2015. évi pénzforgalmi hiányát 877,4 Mrd Ft-ban állapította meg, a központi költségvetés -826,5 Mrd Ft-os, az ELKA -50,9 Mrd Ft-os és a TB Alapok nullszaldós egyenlegeként. A Kvtv.-t az Országgyűlés június 9-én módosította. A módosítás⁴ a hiányt 892,4 Mrd Ft-ban állapította meg. A 15,0 Mrd Ft-tal nagyobb hiány a központi költségvetés tervezettnél magasabb hiányából adódik

Az államháztartás központi alrendszerének pénzforgalmi hiánya 2015. első félévének végén 823,3 Mrd Ft-ot tett ki, amely az éves előirányzat 92,3%-a. Ez az összeg a központi költségvetés 868,1 Mrd Ft-os hiányából, a TB Alapok 15,0 Mrd Ft-os, az ELKA 29,8 Mrd Ft pozitív egyenlegéből adódott. A kiadások és bevételek teljesülésének időben eltérő eloszlása miatt a hiány nagyságának lefutása nem időarányos, évek óta az a jellemző, hogy az első félévben a kiadások gyorsabban nőnek, mint a bevételek. A 2014. évben az első félévi deficit az éves előirányzat 99%-a volt. A féléves hiány tavalyinál kedvezőbb alakulásában az adóbevételi előirányzatoknak a tavalyinál magasabb arányú teljesülése játszott meghatározó szerepet. A 2014. évinél kedvezőbb teljesülés mind a bevételi oldalon (4,2 százalékpont a különbség), mind a kiadási oldalon (3,4 százalékpont a különbség) jelentkezik.

A pénzforgalmi hiány szempontjából ugyanakkor kockázatot jelent, ha az uniós támogatással megvalósított programok után lehívott uniós támogatásoknak a tervezettnél⁵ nagyobb részét az év végéig nem folyósítja az Európai Bizottság. Az eredményszemléletű uniós módszertan szerint számított ún. ESA-hiányt azonban ez az időbeni késedelem nem érinti. Ugyanakkor az uniós támogatás folyósításáig a teljesített kifizetéseket meg kell előlegezni, ami átmenetileg növeli az államadósságot.

3. A központi alrendszer adósságának és az adósságszolgálattal kapcsolatos bevételek és kiadások alakulása

A Kvtv. szerint a központi költségvetés 2015. december 31-re tervezett adóssága (310,1 Ft/euró, 255,2 Ft/svájci frank és 230,1 Ft/amerikai dollár árfolyam mellett) 25 100,4 Mrd Ft.

A központi költségvetés adóssága a 2014. év végi 23 881,1 Mrd Ft-ról június végéig 1193,8 Mrd Ft-tal (5%-kal) növekedett és 25 074,9 Mrd Ft-ot tett ki, azaz megközelítette az év végére tervezett összeget.

A központi költségvetés adóssága emelkedésének hátterében a következő tényezők játszottak szerepet:

---

⁴ 2015. évi LXXIII. törvény a Magyarország 2015. évi központi költségvetéséről szóló 2014. évi C. törvény módosításáról

⁵ A programok megvalósítása és finanszírozása közötti időbeni eltolódással eleve számolt a költségvetés, mivel az az utófinanszírozás velejárája.

- a kedvező piaci helyzetben megvalósított forintállamkötvény és lakossági állampapír kibocsátás (az ún. nettó kibocsátás értéke 1056,2 Mrd Ft), ami főként a költségvetés éves hiányát és részben a deviza lejáratokat finanszírozza;
- a deviza keresztárfolyamok jelentős változása, ami az állam partnerkockázatát csökkentő mark-to-market betét állományokat növelte 390,2 Mrd Ft összegben;
- a forint árfolyamának az elmúlt év végéhez képest bekövetkezett kismértékű gyengülése, ami miatt az adósság devizában fennálló részének Ft-ban számított nyilvántartási értéke 12,9 Mrd Ft-tal emelkedett;
- a devizaadósság csökkenése (az ún. nettó lejárat eredményeként 265,4 Mrd Ft értékben csökkent az adósság).

A forint részaránya 2015. június végére a 2014. év végéhez viszonyítva tovább növekedett: a 2014. év végi 61,2%-ról 62,5%-ra. A költségvetés forintadóssága június végéig 1056,2 Mrd Ft-tal (7,2%-kal) nőtt és 15 668,2 Mrd Ft-ot ért el. Ezen belül különösen dinamikus (21,4%-kal) nőtt a lakossági állampapírok mennyisége.

A központi költségvetés devizaadóssága június végéig 252,5 Mrd Ft-tal (2,8%-kal) csökkent, így 8705,4 Mrd Ft-on zárt félévkor.

Az összes adósságon belül 2,8%-ot képviselő egyéb kötelezettségek 2014. év végéhez képest 390,2 Mrd Ft-tal (25,4%-kal) növekedtek.

A központi költségvetés adósságának 2014. év végi és 2015. június végi adatait az **2. számú táblázat** foglalja össze.

2. számú táblázat

A központi költségvetés forint- és devizaadósságának alakulása

Adósságállomány	2014.12.31. (Mrd Ft)	%	2015.06.30. (Mrd Ft)	%	változás	
					Mrd Ft	%
Hitel	623,3	2,6	768,3	3,1	145,0	23,3
Államkötvény	9 989,0	41,8	10 433,3	41,6	444,3	4,4
Lakossági állampapír	2 411,1	10,1	2 926,6	11,7	515,5	21,4
Diszkont kincstárjegy	1 588,6	6,7	1 540,0	6,1	-48,6	-3,1
Forintadósság összesen	14 612,0	61,2	15 668,2	62,5	1 056,2	7,2
Devizaadósság*	8 957,9	37,5	8 705,4	34,7	-252,5	-2,8
Forint és devizaadósság összesen	23 569,9	98,7	24 373,6	97,2	803,7	3,4
Egyéb kötelezettségek	311,2	1,3	701,3	2,8	390,1	125,4
Mindösszesen	23 881,1	100,0	25 074,9	100,0	1 193,8	5,0

*A devizaadósság a hónap utolsó munkanapján jegyzett MNB középárfolyamon kerül értékelésre.

Forrás: ÁKK Zrt. 2015. július 9-i adatszolgáltatása

Az államadósság-mutató javulását a központi költségvetés adósságának alakulása várhatóan nem veszélyezteti, mivel

- a jelenlegi államadósság a központi költségvetés tervezett hiánya több mint 90 százalékának finanszírozását már fedezi;
- a kedvező piaci helyzetben megvalósított állampapír-kibocsátás egy része az év második felében lejáró államadósság visszafizetését szolgálja, azaz a visszafizetés után az államadósság értelemszerűen mérséklődik majd;
- az év végéig a forint jelentős gyengülése – a június végi árfolyamhoz képest – nem várható (a Gst. szerint államadósság-mutatót alakulását az árfolyam változása amúgy sem érinti).

A kamatbevételek és a kamatkiadások alakulása a Kvtv-ben előirányozotthoz képest jelentős különbséget mutat. Az adósságszolgálattal kapcsolatos bevételek (lényegében a kamatbevételek) ugyanis 2015. I. félévében 113 milliárd forinttal haladták meg a Kvtv. szerinti eredeti előirányzatot (82,6 milliárd forint). Ezzel szemben az adósságszolgálattal kapcsolatos kiadások (legnagyobb részben kamatkiadások) az eredeti előirányzat 62,5 százalékát érték el, ami 142,1 milliárd forinttal magasabb az időarányos mértéknél. A kamatbevételek és kamatkiadások túlteljesülésének részben közös okai vannak. Az egyik közös ok az, hogy az ÁKK Zrt. az államadósság biztonságos finanszírozása érdekében és a kedvező pénzügyi helyzetre tekintettel a tervezettnél több államkötvényt bocsátott ki, amely az előirányzathoz képest értelemszerűen növeli a kamatkiadásokat, de növeli a kamatbevételeket is, mivel a többletlikviditást az állam az MNB-nél vezetett Egységes Kincstári Számlán tartja, amely után az MNB az alapkamatnak megfelelő kamatot fizet. E műveletek eredményeként a kamatkiadások általában jobban nőnek, mint a kamatbevételek, hiszen a hosszabb lejáratú és a lakossági számára kibocsátott államkötvények kamata magasabb mind a rövidlejáratú kötvények kamatánál, mind pedig a jegybanki alapkamatnál.

A másik közös ok, hogy szintén az államadósság biztonságos finanszírozása érdekében és a kedvező pénzügyi helyzetre tekintettel az ÁKK Zrt. a tervezettnél nagyobb volumenű kötvénycsere programot hajt végre, amelynek során elszámolt kamatokat mind bevételként, mind kiadásként figyelembe kell venni.

A kamatbevételek növekedését eredményezi az, hogy az államkötvény-aukciók során a kötvényhozamok csökkenése következtében az ÁKK Zrt. árfolyamnyereséget ér el, amelyet pénzforgalmi szemléletben szintén kamatbevételként kell elkönyvelni. Ezzel a tervezetten felüli kamatbevétellel azonban az Országgyűlés részben már számolt, amikor év közben a Kvtv. módosításával a kamatbevételi előirányzatot 124 750 millió forintra (42 150 millió forinttal) megemelte. Éves szinten 225,0-235,0 Mrd Ft kamatbevétel várható. A kamatkiadások esetében az év végén az előirányzat 100,0-110,0 Mrd Ft-os túllépése annak ellenére is valószínű, hogy a rövidebb lejáratú állampapírok hozama csökkenő tendenciát mutat. Összességében azt várjuk, hogy a kamatbevételek és a kamatkiadások – részben az együttmozgásukat előidéző tényezők következtében – azonos nagyságrendben lépik túl a (módosított) költségvetési előirányzatot, a konkrét mérték függ attól, hogy az év hátralévő részében a pénzügyi helyzet milyen mértékű kötvénycserét indokol, illetve tesz lehetővé.

4. A költségvetés közvetlen bevételeinek alakulása

A 2015. év első hat havi költségvetési folyamatai alapján az adóbevételeknél jelentősebb elmaradás várhatóan nem jelentkezik. Összességében 2015-ben 75,0-96,0 Mrd Ft pozitív kockázat valószínűsíthető (Részletesen lásd az 1. számú mellékletben).

Gazdálkodó szervezetek befizetései

Várható, hogy a gazdálkodó szervezetek befizetéseiből származó bevételek teljesülni fognak. A kisadónál keletkező bevételkiesés más adónemek esetében a tervezetthez képest bevételi többletet eredményez.

A **társasági adó** (tao) 2015. évi törvényi előirányzata 341,4 Mrd Ft, ami a 2014. évi teljesítéstől (394,8 Mrd Ft) 53,4 Mrd Ft (13,5%-kal) marad el. A 2014. évi előirányzatnál (358,8 Mrd Ft) 17,4 Mrd Ft-tal alacsonyabb előirányzat indoka az, hogy a bankoknak a tisztességtelenül felszámított összegeket 2015. év elején vissza kellett téríteniük lakossági ügyfeleiknek. A bankoknak az elszámolások összesen mintegy 600,0-700,0 Mrd Ft-os nettó terhet jelenthetnek⁶. Ugyanakkor a bankok ezzel a többletkiadással visszamenőlegesen módosíthatják a mérlegeiket, az így kiszámított és az eredeti nyereségük különbsége szerinti adót visszaigényelhetik. Az NGM számításai szerint az egyszeri visszaigénylés összege 2015-ben 14,0-17,0 Mrd Ft lesz. A tisztességtelenül felszámított összegek visszafizetése a bankok 2015. évi eredményét is rontja, amit a tao 2015. évi előirányzatának megállapításánál szintén figyelembe vettek. A visszaigénylést a bankok a 2015. II. félévében tudják majd érvényesíteni.

A 2015. év első hat hónap esetében a tao címén 162,2 Mrd Ft, a törvényi előirányzat 47,5%-a folyt be a központi költségvetésbe. 2014. év első hat hónap esetében a teljesítés 50,6%-os volt. A 3,1 százalékponttal kisebb teljesítést az okozza, hogy 2015. első félévében a visszaigényelt adó emelkedett. Megállapítható, hogy a 2015. évi előirányzat várhatóan így is teljesül, mert év végén (decemberi hónapban) az adóelőleget az adóévben az az adóévi várható fizetendő adó összegére ki kell egészíteni, emiatt a második félévben az időarányosnál nagyobb bevétel keletkezik. A társasági adóbefizetések időarányos teljesítésének vizsgálata során figyelemmel kell lenni arra, hogy a sajátos adóelőleg fizetési szabályok miatt a bevételek évközi lefutása nem tükrözi a vállalkozások adott évi teljesítését.

A 2015. évi előirányzat teljesíthetősége az előbbieken leírtak alapján pozitív és negatív kockázatokat egyaránt tartalmaz. Pozitív kockázat:

- a folyóáras GDP tervezettnél kedvezőbb alakulása, amely minden bizonnyal pozitívan hat az ez évi nyereség alakulására, és ezen keresztül az év végi társasági adó befizetésekre, amit már a várható eredményük figyelembevételével kell a vállalkozásoknak megfizetniük;
- a 2014. évi adóbevallásokban szereplő vártnál magasabb adókötelezettség, amely után a vállalkozások az évközi befizetéseiket teljesítik;
- a kisvállalati adót (KIVA) választók számának vártnál alacsonyabb alakulása, amely azt jelenti, hogy többen maradtak a társasági adó, illetve az egyszerűsített vállalkozói adó rendszerében.

---

⁶ Forrás: Magyarország Konvergencia Programja 2015-2018.

A fentiekre tekintettel a 2015. év végére az előirányzat 30,0-35,0 Mrd Ft-os túlteljesítése várható. Ugyanakkor a 2016-tól bevezetett növekedési adóhitelezési kedvezmény már hatással lesz a 2015. decemberi adóelőleg fizetési kötelezettségre, 10,0-15,0 Mrd Ft-tal csökkentve azt.

A **pénzügyi szervezetek különadójának** a 2015. évi előirányzata 144,2 Mrd Ft. Az adózók 2015. évi bevallott adófizetési kötelezettsége – a 2015. március 10-én benyújtott bevallásuk alapján – 144,7 Mrd Ft. 2015. év első hat hónapjában a pénzügyi szervezetek különadója címén 73,3 Mrd Ft, a törvényi előirányzat 50,9%-a folyt be a központi költségvetésbe. Az előirányzott bevétel 100% körüli teljesülése várható.

Az **egyszerűsített vállalkozói adó (EVA)** 2015. évi előirányzata 83,8 Mrd Ft, a 2014. évi előirányzatot 16,8 Mrd Ft-tal haladja meg, aminek kialakításánál az adózók számának mintegy 15%-os csökkenésével számoltak. Ezzel szemben 2015. év első hat hónapban az EVA-t választó adózók száma csak 8,7%-kal csökkent. Erre tekintettel az EVA esetében az előirányzott bevétel teljesülése nem kockázatos.

A **kisadózók tételes adója (KATA)** 2015. évi előirányzata 56,3 Mrd Ft, az első hat hónapban 26,1 Mrd Ft befizetés történt, ami 46,4%-os teljesítésnek felel meg. Az adóalanyok számának növekedése és az időarányos bevételi adatok alátámasztják az előirányzat teljesíthetőségét. A **1. számú ábra** mutatja be a KATA alanyok számának alakulását 2013-2015. években.

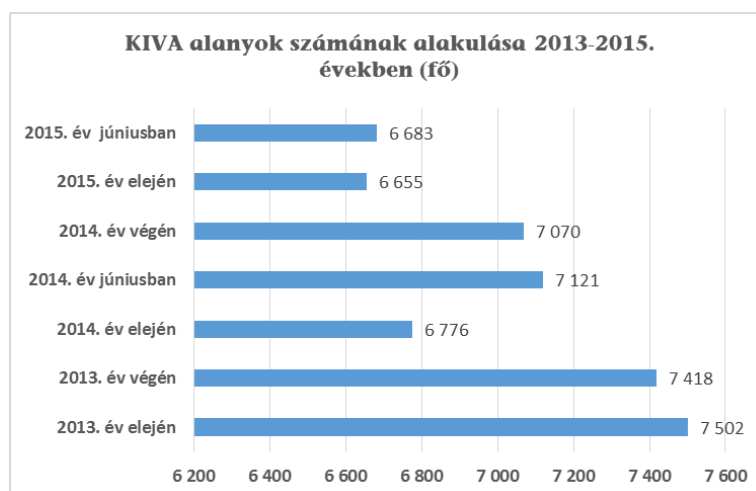
1. számú ábra

Forrás: NAV adatszolgáltatás

A **kisvállalati adó (KIVA)** 2015. évi előirányzata 16,4 Mrd Ft, ami a 2014. évi teljesítést 3,7 Mrd Ft-tal (29,1%-kal) haladja meg, mivel a kormányzat 2015-re is az adóalanyok számának felfutásával számolt. Ezzel szemben 2014. év végéhez képest az adózói létszám 2015. év első hat hónapban mindössze 0,4%-kal növekedett. A **2. számú ábra** mutatja be a KIVA alanyok számának alakulását a 2013-2015. években.

A 2015. évi előirányzat teljesíthetőségét sem az időarányos bevétel (34,8%), sem az adózói létszámadatok alakulása nem támasztja alá, év végére 4,0-5,0 Mrd Ft elmaradás várható az eredeti előirányzathoz képest.

Forrás: NAV adatszolgáltatás

Bányajáradék címen a központi költségvetésnek 2015. év első hat hónapjában 19,7 Mrd Ft bevétele származott. A 2015. évi időarányos teljesítés (40,2%) 11,2 százalékponttal kevesebb az előző évi időarányos teljesítéshez (51,4%) képest. Az első hat hónap időarányos teljesítési adatait figyelembe véve 2015. év végére 8,0-9,0 Mrd Ft elmaradás várható az előirányzathoz képest.

Az **egyéb központosított bevételek** cím alá tartoznak a különböző bírságok és termékdíjak bevételei, a megtett úttal arányos útdíj, a hulladéklerakási járulék, az időalapú útdíj, a rehabilitációs hozzájárulás továbbá a karkedvezmény-biztosítási járulék bevétele. Ezek közül mértékére, illetve az időarányosnál kedvezőtlenebb alakulására tekintettel a megtett úttal arányos útdíjat emeljük ki, amelynek a 2015. év előirányzata 149,0 Mrd Ft. Ebből 2015. év első hat hónapjában 67,3 Mrd Ft teljesült, ami a törvényi előirányzat 45,2%-a. 2014. év első hat hónapjában az időarányos teljesítés 45% volt, az éves teljesítés viszont nem mutatott elmaradást. E tapasztalati adat alapján az előirányzott bevétel teljesülése 2015. évben sem látszik kockázatosnak.

A rehabilitációs hozzájárulás bevétele, a karkedvezmény-biztosítási járulék bevétele, a különböző bírságok bevételei, a különböző termékdíjak bevételei és a hulladéklerakási járulékból származó bevételek teljesülése időarányos, így az kockázatot nem jelent, mivel az év második felében a közúti szállítási teljesítmény általában magasabb, mint az év első felében.

Fogyasztáshoz kapcsolt adók

A fogyasztáshoz kapcsolt adókból származó bevételek teljesülni fognak. Az ÁSZ prognózisa szerint 52,0-65,0 Mrd Ft bevétel túlteljesülés várható.

Az **általános forgalmi adó** (áfa) 2015. évi előirányzata 3172,4 Mrd Ft, ami a 2014. évi teljesítést 136,8 Mrd Ft-tal (4,5%-kal) haladja meg. A 2015. évi előirányzat tervezése során a kormányzat 1,8%-os fogyasztói árindexszel és a háztartások fogyasztási kiadásainak 2,1%-os növekedésével számolt. Az éves árindex várhatóan megközelíti a prognosztizált értéket, a háztartások fogyasztási kiadásai pedig várhatóan a prognosztizálnál nagyobb mértékben emelkednek.

A 2015. év első hat hónap befizetése 1486,5 Mrd Ft volt, ami az előirányzat 46,9%-a. Az időarányos teljesítés értékeléséhez a **3. számú táblázat** adatai adnak támpontot.

Az áfa féléves és éves teljesítésének alakulása 2011-2014 között

Év	Teljesítés félévkor %-ban	Teljesítés év végén %-ban
2011	44,8	89,2
2012	40,7	97,5
2013	36,9	95,1
2014	38,9	100,7

Forrás: Magyar Államkincstár adatszolgáltatás

A korábbi évek adatai alapján a 2015 első félévi 46,9%-os teljesülés kiemelkedően jónak tekinthető. Emellett az alábbi tényezők járulhatnak még hozzá az áfa-bevételek túlteljesüléséhez:

- a 2015. évi bevételek tervezésénél a kormányzat a 2014. évi tényleges teljesülésnél alacsonyabb bázissal számolt;
- az on-line pénztárgépek alkalmazása 2014-ben év közben vált teljes körűvé, azaz 2015-ben még megjelenik egy áthúzó hatása;
- az EKÁER bevezetése szintén a gazdaság kifehéredése és ezen keresztül az áfa-bevételek növekedése irányába hat;
- a KIVA-t választó adóalanyok tervezettnél alacsonyabb száma azt jelenti, hogy többen maradtak bent az áfa-köteles vállalkozói körben.

Mindezeket figyelembe véve az ÁSZ a 2015. évi előirányzat 50,0-60,0 Mrd Ft-os túlteljesülését tartja valószínűnek.

A **jövedéki adó** 2015. évi előirányzata 913,5 Mrd Ft. A központi költségvetés 2015. első hat havi jövedéki adóbevétele 443,5 Mrd Ft volt, ami az előirányzat 48,5%-a. Az időarányos teljesítés 3,1 százalékponttal meghaladta az előző évi teljesítést.

Az üzemanyagok után fizetendő jövedéki adóbefizetést a fogyasztási volumen nagysága és az üzemanyag árak alakulása befolyásolja. Az adatok összevetése alapján megállapítható, hogy az üzemanyag árak csökkenése miatti jövedéki adóbevétel kiesést az alacsonyabb árból adódó fogyasztás-növekedés túlkompensálta. A 2015. év első hat hónapban 258,2 Mrd Ft jövedéki adóbevétel folyt be az üzemanyagok után a központi költségvetésbe, ami az előző évi időarányos teljesítést 0,7 százalékponttal haladta meg.

Az egyéb termékek után fizetett jövedéki adó 2015. év első hat hónapos teljesítése az előző évi teljesítés szerint alakult 41,9 Mrd Ft (44,3%). A dohánytermékek után fizetett 2015. év első hat hónap jövedéki adóbevétele 143,6 Mrd Ft. A 2015. év első hat havi bevétele 1,6 százalékponttal haladta meg az előző évi időarányos teljesítést. A 2014. évi bázishatást és a kedvező első hat hónap teljesülését figyelembe véve az ÁSZ előrejelzése szerint a 2015. évi előirányzat teljesíthető, kockázatot nem tartalmaz.

A **pénzügyi tranzakciós illeték** 2015. évi törvényi előirányzata 206,2 Mrd Ft, ami az előző évi teljesítéstől 71,7 Mrd Ft-tal (25,8%-kal) marad el, mivel a kincstári körben megszűnt a pénzügyi tranzakciós illetékfizetési kötelezettség. A pénzügyi tranzakciós illetékből a központi költségvetésnek 2015. év első hat hónapban 107,9 Mrd Ft bevétele származott. A 2015. évi időarányos teljesítés (52,3%) az előző évi időarányos teljesítéshez (52,5%) hasonlóan teljesült. Az első hat hónapos befizetések időarányos teljesítési adatait figyelembe véve az ÁSZ prognózisa, hogy a 2015. évi előirányzat mintegy 2,0-5,0 Mrd Ft pozitív kockázatot tartalmaz.

Lakosság befizetései

A lakosság befizetéseiből származó bevételek teljesülni fognak. Az ÁSZ prognózisa szerint az illeték bevételek 5,0-10,0 Mrd Ft-tal túlteljesülnek.

A **személyi jövedelemadó** (szja) 2015. évi előirányzata 1639,7 Mrd Ft, ami az előző évi teljesítést 50,6 Mrd Ft-tal (3,2%-kal) haladja meg. Az szja 2015. évi első hat hónapos teljesítése 824,3 Mrd Ft volt, ami a 2015. évi előirányzat 50,3%-a. Az időarányos teljesítés az előző évihez hasonlóan alakult. Az szja 2015. évi első hat havi teljesítési adatait és a makrogazdasági környezetet (nemzetgazdasági pénzügyi folyamatot) figyelembe véve az előirányzat teljesülése nem hordoz kockázatot.

Az **illeték bevételek** 2015. évi előirányzata 120,0 Mrd Ft, ami lényegében megegyezik a 2014. évi teljesítéssel. A 2015. év első hat hónapjában 65,9 Mrd Ft, az előirányzat 54,9%-a folyt be a központi költségvetésbe, amelyben a megélénkülő ingatlan forgalmazás játszik elsősorban szerepet. A teljesítési adatok és az ingatlanforgalmazás további élénkülésére tekintettel a 2015. évi előirányzat 5,0-10,0 Mrd Ft-os túlteljesülése várható.

Befizetés az államháztartás alrendszeréből

Az alrendszerek befizetéseinek 2015. évi együttes eredeti előirányzata 64,3 Mrd Ft. A helyi önkormányzatok éves befizetési kötelezettsége 8,5 Mrd Ft, amely június végére 112,3%-on teljesült. Az év során további befizetések várhatók ezért az előirányzaton többlet prognosztizálható. Az ELKA közül a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alapnak van 10,0 Mrd Ft-os befizetési kötelezettsége, amelyet negyedévente – az elmúlt évek tapasztalata alapján – maradéktalanul teljesít, az éves teljesülés nem hordoz kockázatot. A TB Alapok számára nincs előre előírt befizetési kötelezettség, ugyanakkor év végére várható szufficitjuket – amely az Ny. Alap esetében valószínűsíthető – be kell fizetniük a központi költségvetésbe.

A **központi költségvetési szervektől származó befizetések** együttes előirányzata 2015. évre vonatkozóan 45,8 Mrd Ft, mely összeget a Kvtv. 9. § (1)-(9) bekezdésekben felsorolt intézményeknek szükséges befizetni a költségvetésbe. A központi költségvetési szervektől származó befizetések a 2014. év végén az eredeti 42,7 Mrd Ft-os előirányzat 71,7%-án (30,6 Mrd Ft) teljesültek. 2014. I-VI. hónapjában az időarányos teljesülés 22,3%-os volt. A 2015. évben az I-VI. hónapos tényleges befizetések az éves előirányzat alacsonyabb szintjén, 16,2%-ban (7,4 Mrd Ft) teljesültek, ezért az ÁSZ az előirányzat teljesülését 18,0-20,0 Mrd Ft mértékben kockázatosnak tartja.

5. A költségvetés közvetlen kiadásainak alakulása

A központi költségvetés közvetlen kiadásai közül a **Vállalkozások támogatása** előirányzat (301,8 Mrd Ft) mutatkozik az időarányost lényegesen meghaladó teljesülés (61,7%). Ez azonban az egyedi támogatások időarányosnál korábbi támogatásával hozható összefüggésbe, azaz az előirányzat kézben tartható.

A Szociálpolitikai menetidj támogatás, a Diákhitel 2 konstrukció kamattámogatása, az Elkülönített állami pénzalapok támogatása, a Társadalmi önszerveződések támogatása, a Kormányzati rendkívüli kiadások esetében a teljesülés nagyjából időarányos, az ÁSZ a félévi adatok alapján nem lát túlteljesítési kockázatot. Az Egyéb kiadások 17,6%-os féléves teljesítési adataiból azért nem következtetünk várható megtakarításra, mert az 1% SZJA közcélú felhasználása, valamint a Védelmi felkészítés előirányzatai nem időarányosan jelentkező kiadások.

A 2015 első félévében felhasznált 53,4 Mrd Ft összegű **lakásépítési támogatás** a teljes évi költségvetési előirányzatnak (128,9 Mrd Ft) mindössze 41,4%-át teszi ki, amely

alapján az éves kiadási előirányzat időarányos részéhez képest 11,0 Mrd Ft megtakarítás keletkezett. A devizahitelek kiváltása következtében visszaesett a devizahitelek törlesztő részleteinek csökkentését célzó támogatások aránya. A devizakölcsönök törlesztési árfolyamának rögzítését érintő megtérítésről és a közszférában dolgozók támogatásáról szóló kormányrendelet szerinti támogatások közül – a devizahitelekhez kapcsolódóan – a mentesített követelésrész államot terhelő része címen 9,9 Mrd Ft támogatás került kifizetésre, ami az első félévi lakástámogatások 18,5%-a. Emelkedett az előtakarékosághoz, valamint a lakások megszerzéséhez nyújtott támogatások aránya. A Lakáscélú támogatásról szóló 12/2001. (I. 31.) Korm. rendelet alapján nyújtott támogatások az összes támogatás 38,5%-át adták 2015. első félévében. Az összes lakásépítési támogatás 43%-a a lakás-takarékpénztári megtakarításokhoz kapcsolódó támogatás.

A lakásépítési támogatásról szóló 256/2011. (XII. 6.) Korm. rendeletben szabályozott támogatási formák és a jogosultak körét kibővítette egy kormány. rendelet, amely 2015. július 1-jén lép hatályba. Erre tekintettel a támogatás 2,5-3,0 Mrd Ft-os növekedése várható, amely kevesebb, mint a kamattámogatásnál és a jelzáloglevelek kamattámogatásánál elért időarányos megtakarítás (5,1 Mrd Ft). Az árfolyamkorlát miatt az államot terhelő, mentesített követelésrész a devizahitelek kiváltásával jelentősen lecsökken, azonban annak hatását a tervezéskor már számításba vették. Mindezek figyelembevételével az előirányzatnál a 2015. év végére 6,0-10,0 Mrd Ft megtakarításra lehet számítani.

A **Nemzeti család- és szociálpolitikai alap** kiadásai 707,9 Mrd Ft-os eredeti előirányzatából 2015. első félévében 359,1 Mrd Ft felhasználás történt, amely az éves előirányzat 50,7%-a. Az előirányzatok együttesen a tervezett szinten teljesültek, azonban a négy előirányzat közül félévkor kettő túlteljesült. Az egyes alcímek teljesítési adatait mutatja a **4. számú táblázat**.

4. számú táblázat

A Nemzeti család- és szociálpolitikai alap kiadásai

Előirányzat megnevezése	2015. évi módosított előirányzat (Mrd Ft)	2015. I-VI. havi teljesítés (Mrd Ft)	Teljesítés %-ban
Családi támogatások	422,4	208,8	49,4
Korhatár alatti ellátások	134,4	72,2	53,7
Jövedelempótló és jövedelemkiegészítő szociális támogatások	125,7	65,7	52,3
Különféle jogcímen adott térítések	25,5	12,5	49,1
Összesen	707,9	359,1	50,7

Forrás: NGM adatszolgáltatás

A **családi támogatások alcímen** a teljesítés közel időarányos, mindössze 2,4 Mrd Ft-tal (0,6 százalékponttal) marad el attól. A családi támogatások tipikusan időarányosan kerülnek felhasználásra. Az alól kivételt képeznek a pénzbeli és természetbeni gyermekvédelmi támogatások is, amelyek tipikusan augusztusban és novemberben

kerülnek folyósításra, tehát az első félévi kiadásokat még nem terhelték. Ezek tervezett összege 6,1 Mrd Ft, amelyből az első félévben 0,5% került felhasználásra. Ennek figyelembevételével a családi támogatások alcímen tervezett előirányzaton sem megtakarítás, sem túlköltés nem várható.

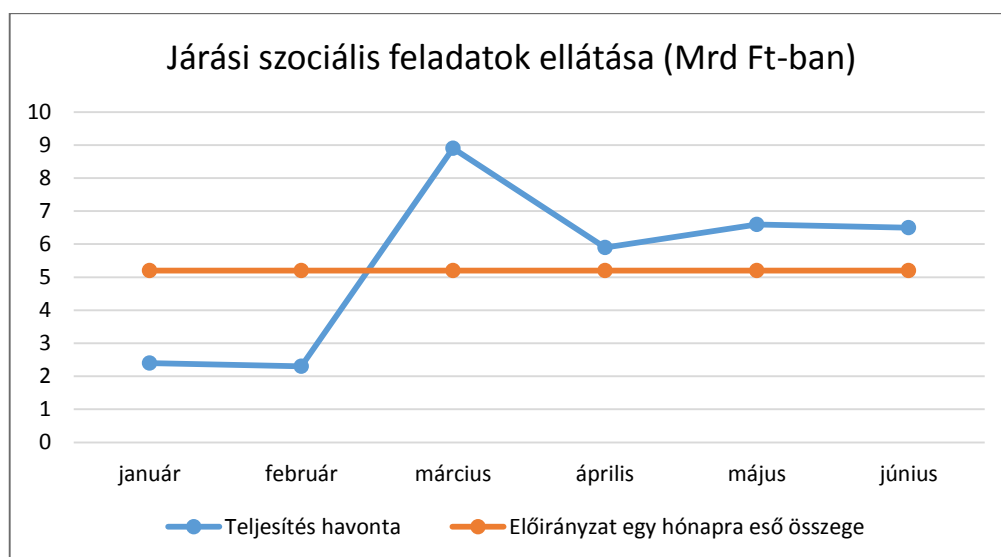
A **korhatár alatti ellátásoknál** jelentkező, időarányosan 3,7 százalékpontos túlteljesülés 5,0 Mrd Ft-os többletfelhasználást jelent félévkor az időarányoshoz képest. Az ellátás jellemzője azonban, hogy a nyugdíjkorhatár elérése miatt folyamatosan kerülnek ki az ellátásból az emberek, ugyanakkor a jogszabályok szigorítása miatt az ellátásba újonnan bekerülők száma nem jelentős. Várhatóan az év végén az eredeti előirányzat szerinti lesz a felhasználás.

A **jövedelempótló és jövedelemkiegészítő szociális ellátásokra** jogosultak száma csak széles határok között tervezhető és becsülhető. Az éves kiadási előirányzat 125,7 Mrd Ft, amelyből az első félévi felhasználás 65,7 Mrd Ft volt, ami az előirányzat 52,3%-a. Az időarányosnál magasabb féléves teljesülés annak a kockázatát hordozza, hogy ez a felülről nyitott előirányzat év végére 5,0-8,0 Mrd Ft-tal túlteljesül. A kockázatot csökkenti, hogy a gazdasági és a foglalkoztatási helyzet javulásának köszönhetően kevesebben szorulnak rá szociális ellátásokra.

A **Nemzeti család- és szociálpolitikai alap egyéb előirányzatai** közül a nagyságrendje, illetve féléves teljesülése alapján nem jelent kockázatot a „Mezőgazdasági járadék”, a „Fogyatékosági támogatás és a vakok személyi járadéka”, a „Politikai rehabilitációs és más nyugdíj-kiegészítések”, az „Egyéb támogatások (Cukorbetegség támogatása, Lakbértámogatás)” és a „Megváltozott munkaképességűek kereset-kiegészítése”.

Az alcímen kockázatos elem a „Járási szociális feladatok ellátása” előirányzat, amelynél az ellátottak száma nehezen becsülhető, miután 2015. március 1. óta a foglalkozáshelyettesítő támogatás kifizetése (néhány más, támogatással együtt) a járásokhoz került. A 2015. I. félévi kifizetéseket szemlélteti a **3. számú ábra**.

3. számú ábra

Forrás: Kincstári adatszolgáltatás alapján saját ábra

A gazdaság élénkülése esetén az ellátottak számának csökkenésével lehet számolni, ezért, ha a kedvező gazdaság és foglalkoztatási trend folytatódik, akkor az előirányzat éves felhasználása lecsökkenhet az éves tervezett összeg közelébe.

Állam által vállalt kezesség és viszontgarancia érvényesítése

A 27,0 Mrd Ft összegű éves előirányzat 19,4%-át (5,2 Mrd Ft-ot) ért el a garanciavállalásból származó kiadások és bevételek egyenlegeként. A nagyszámú szerződés, valamint a hitelek igénybevevők változó köre miatt nehezen számítható és becsülhető az év végéig beváltásra kerülő kezesség mértéke, azonban a hitelezők terheinek csökkenése, a gazdaság élénkülése egyaránt a fizetőképesség javulását segíti. A nehéz kiszámíthatóság jellemezte az elmúlt évet is, amikor a hasonlóan alacsony (23%-os) féléves teljesítés ellenére a 27,0 Mrd Ft összegű éves előirányzatot 32,3 Mrd Ft-ra módosították, a teljesítés azonban az eredeti előirányzattól is elmaradva 18,9 Mrd Ft volt. A Kormány által vállalt egyedi kezességekből fizetési kötelezettség a 2015. évben még nem keletkezett. A kedvező folyamatok folytatódása esetén a kezesség érvényesítés éves összege 2,0-5,0 Mrd Ft-tal elmaradhat a tervezett előirányzattól.

6. Költségvetési fejezetek bevételeinek és kiadásainak alakulása

A költségvetési szervek és fejezetek bevételeinek alakulása

2015. I. félévében a költségvetési szervek és a fejezeti kezelésű előirányzatok 1198,1 Mrd Ft bevételt értek el, ami az eredeti előirányzat 41%-a. A bevételek teljesülése azonban több, ellentétes irányú folyamat eredőjeként alakult ki. A bevételek növekedése irányába hatott, hogy a fejezetek a 2014. év végén keletkezett maradványból 2015. május végéig összesen 980,6 Mrd Ft-tal megemelték a bevételi előirányzataikat. (Ez együtt járt a kiadási előirányzatok azonos mértékű megnövelésével.)

A fejezetek **beruházásainak** meghatározó részét a Beruházási Alapból származó bevételek finanszírozzák, amelynek tervezett összege 2015-ben 201,5 Mrd Ft. A Beruházási Alapból azonban június végéig csak 4,7 Mrd Ft kifizetés valósult meg.

A Beruházási Alapnak nevezett konstrukciót a Magyarország 2014. évi központi költségvetéséről szóló törvény 74. §-a hozta létre. Az Alap a törvény mellékletében nevesített beruházási, felújítási vagy egyéb felhalmozási célú kiadásokat tartalmazó előirányzatokat foglalja magában, amelyek az egyes fejezetek költségvetési kiadásai között is megjelennek. A konstrukció sajátossága, hogy e beruházások fedezetét az állami vagyon értékesítéséből származó bevételek fedezik. Következésképpen a beruházások olyan mértékben valósulhatnak meg, amilyen mértékben az állami vagyon értékesítéséből származó bevételek azt lehetővé teszik. Ezért a beruházások indítása az államháztartásért felelős miniszter döntésétől függ. A Beruházási Alap a 2015. évi költségvetésben is megjelenik, az abba sorolt beruházásokat a Kvtv. 10. számú melléklete nevesíti.

A Beruházási Alap bevételi oldalán szereplő „*az állami vagyonnal kapcsolatos bevételek egyes értékesítési és hasznosítási bevételei*” című tervezett összege 2015-ben 201,5 Mrd Ft. A XLIII. Az állami vagyonnal kapcsolatos bevételek és kiadások fejezetben az „*Egyéb értékesítési és hasznosítási bevételek*” előirányzat 2015-ben 169,0 Mrd Ft. A 201,5 Mrd Ft fennmaradó részének forrását a Kvtv. 10. számú melléklete nem nevesíti. A Beruházási Alapban nevesített fejlesztések megvalósulása szempontjából kockázatot jelent, hogy „*az állami vagyonnal kapcsolatos bevételek egyes értékesítési és hasznosítási bevételei*” előirányzattól 2015. I. félévében teljesítés nem történt. A költségvetési hiány szempontjából a bevétel elmaradása nem jelent kockázatot, mivel a beruházások sem indíthatóak el, azaz kiadás sem keletkezik. Ennek szabályait a Kvtv.-t módosító 2015. évi LXXIII. törvény tovább pontosította.

A költségvetési fejezetek bevételei között a NÉBIH bevételeként került megtervezésre **az élelmiszerlánc-felügyeleti díj**, 15,4 Mrd Ft összegben. Az EU Bizottság július közepén közleményt adott ki, amely szerint ún. mélyreható vizsgálatot indított annak megállapítására, hogy az élelmiszerlánc-felügyeleti díj progresszivitása nem jelent-e tiltott állami támogatást. A vizsgálat befejezéséig megtiltotta a progresszív díjak alkalmazását. A vizsgálat eredményétől és befejeződésének időpontjától függ, hogy az élelmiszerlánc-felügyeleti díj előirányzata 2015-ben milyen mértékben teljesül. A NÉBIH működését teljes egészében az élelmiszerlánc-felügyeleti díj finanszírozza, következésképpen annak kiesését más költségvetési forrásból pótolni kell. Az élelmiszerlánc-felügyeleti díjból 2015-ben még bevétel nem keletkezett, mivel eredetileg a díj első részét 2015. július 31-ig kellett volna az érintetteknek befizetniük. (A legkisebb díjtétel szerinti díjat az erre kötelezetteknek meg kellene fizetniük.) A Kormány egyeztetéseket folytat az EU Bizottsággal a kérdés rendezésétől. Ettől függ, hogy mennyi lesz az ez évi adókiesés, ami így nulla és 15,0 Mrd Ft között alakulhat.

A bevételeken belül a legnagyobb arányt (41-42%) az államháztartáson belülről érkező működési célú támogatások jelentették, majd azt követte a felhalmozási célú átvett pénzeszközök összege (20-21%), a működési célú átvett pénzeszközökből származó bevétel (9-10%), és a működési bevételek (10-11%).

A költségvetési szervek és a fejezetek kiadásainak alakulása

A költségvetési szervek és a fejezeti kezelésű előirányzatok 3580,8 Mrd Ft kiadást teljesítettek 2015. első félévében, ez 50,7%-on teljesült jelent az egész évre meghatározott eredeti előirányzatokhoz képest. Az összességében közel időarányos teljesítés mögött azonban az időarányoshoz képest jelentős túlteljesülések, illetve alulteljesülések is megfigyelhetők.

A kiadások növelését tette lehetővé az, hogy a Kvtv.-ben meghatározott eredeti előirányzatokat a fejezetek saját hatáskörben az év első öt hónapjában⁷ már 1262,1 Mrd Ft-tal (18%-kal) megemelték. Az előirányzatok megemelésére 14,2%-ban többletbevétel, 8,1%-ban többlettámogatás, 77,7%-ban előirányzat-maradvány nyújtott fedezetet. Az első két tétel alapvetően a költségvetési előirányzatok nullszaldós átcsoportosításából származik, azaz a kiadások túlteljesülése szempontjából nem jelent kockázatot. A múlt évi előirányzat-maradvány azonban nem jelent valóságos fedezetet. Következésképpen ennek folyó évi kiadásokra történő felhasználása csak akkor nem jelent többletkiadást, ha a folyó évi kiadási előirányzatoknál összességében hasonló mértékű előirányzat-maradvány keletkezik. Az elmúlt években ez így történt. 2015. évben azonban kockázatot jelent, hogy az Unió fejezet eredeti kiadási előirányzatát 500,0 Mrd Ft-ot meghaladó összeggel emelték meg a 2014. évi előirányzat-maradvány terhére. Ezzel szemben hasonló mértékű előirányzat-maradvány képződése 2015-ben nem várható, ha az előző hétéves ciklus uniós támogatását a 2015. év végéig közel teljes mértékben sikerül felhasználni.

Az előirányzatok 2015. évi változása (növekedése) minden fejezetet érintett kisebb-nagyobb mértékben. 100,0 Mrd Ft-ot meghaladó növekedés 3 fejezetnél következett be, amely növekmény az összes módosítás több mint 70%-át lefedte.

---

⁷ 2015. első félévi adatok még nem állnak rendelkezésre

Az Uniók programok teljesítésének alakulása

A fejezeti kezelésű előirányzatok uniós bevételi előirányzata 2015. évre 1720,1 Mrd Ft, a teljesítés 22,4%-os. Ez 475,4 Mrd Ft elmaradást jelent az időarányoshoz képest. Az időarányos elmaradáson belül a NSRK programjaihoz kapcsolódó hiánya 347,4 Mrd Ft. Az NSRK esetében az uniós bevételek elmaradását elsősorban az okozza, hogy az EU Bizottság három operatív program kifizetéseit részlegesen felfüggesztette. Az illetékes kormányzati vezetők Magyarország számára kedvező döntéseket várnak a felfüggesztés megszüntetésére irányuló eddigi tárgyalások alapján.

A jelenlegi pénzügyi ciklus operatív programjai esetében a kifizetések még nem kezdődtek meg. A hosszadalmas egyeztetésekre tekintettel a programokkal kapcsolatos kifizetések és bevételek egyaránt elmaradnak az előirányzott összegtől.

Emellett a Magyarország és a donor országok között az intézményrendszeri változások el nem ismeréséből származó vitás helyzet miatt, az EGT, Norvég Alapnál történt események rendezéséig nem meghatározható, hogy a 2015. évi 11,9 Mrd Ft bevételi előirányzat milyen összegben realizálódik. 2015. első félévében ennek mindössze 7,4%-a teljesült.

A szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok 2015. évre uniós kiadásként tervezett 2508,1 Mrd Ft. A 2015. évi kiadási előirányzat több mint 80%-át a 2007-2013. évi programozási időszak kiadásai teszik ki. Ezen belül a legnagyobb súlyt az NSRK előirányzatai (1849,2 Mrd Ft) jelentik. Az NSRK 2015. évi kiadási teljesítések érdekében több kormányintézkedés történt, valamint működtetik a 2014. évben bevezetett, az NSRK éves kötelezettségvállalási tervének teljesülését nyomon követő szigorú monitoring rendszert. Ezek hatása tükröződik a teljesítési adatokban is. Az NSRK kiadási előirányzatai az első félévben 901,7 Mrd Ft-ban, közel időarányosan (48,8%) teljesültek. Az NSRK kiadási előirányzatán belül egyedül a Társadalmi Infrastruktúra Operatív Program (TIPO) esetében jelentős elmaradás, a teljesítés 32,8%.

A 2007-2013 időszak Vidékfejlesztési és Halászati Programok kifizetéseivel kapcsolódik az összes kiadási előirányzat 9,7%-a (242,4 Mrd Ft), ez időarányosan 47,5%-ra teljesült.

A 2014-2020 programozási ciklussal összefüggő kohéziós politikai operatív programokkal kapcsolatos kiadási előirányzatok (287,9 Mrd Ft) teszik ki a 2015. évi uniós kiadási előirányzat 11,5%-át, melyből az első félévben kifizetés nem történt.

A 2014-2020. kohéziós politikai operatív programjaihoz kapcsolódó belföldi pályázatok közül a pályázati kiírások részben, vagy egészben megtörténtek a Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program (GINOP) vonatkozásában, amelynek 2015. évi kiadási előirányzata 39,8 Mrd Ft. Három GINOP pályázat esetében a pályázati szakasz lezárult, a pályázatok bírálata folyamatban van. 2015 májusában további hét pályázatot írtak ki. A GINOP-ot érintően strukturális átalakítás várható a pályázatok menetrendjében, ugyanis az EU Bizottság még nem tette közzé a visszatérítendő források elosztásával kapcsolatos koncepció kidolgozásához szükséges iránymutatását (közbeszerzés és a pénzügyi szolgáltatók kiválasztásának kérdéskörére vonatkozó elvárások). Ezért várhatóan felgyorsítják a vissza nem térítendő forrásokhoz kapcsolódó pályázatok kiírását. Ez elsősorban a kutatás-fejlesztési és innovációs pályázatokat érinti, amely pályázatok a tervek szerint 2015 júliusában jelennek meg (161,0 Mrd Ft keretösszeggel).

Az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Programhoz (EFOP) – kiadási előirányzata 19,4 Mrd Ft – és a Környezet és Energetikai Hatékonysági Operatív Programhoz (KEHOP) – kiadási előirányzata 77,8 Mrd Ft – kapcsolódóan a pályázatok szintén kiírásra kerültek.

A 2014-2020. kohéziós politikai operatív programok pályázati szakasza megkezdődött, de még pontosan nem állapítható meg, hogy ezek mekkora 2015. évi kifizetést eredményeznek.

Hozzájárulás az EU költségvetéséhez

A 2015. évre a hozzájárulások az EU költségvetéséhez előirányzat tervezett együttes összege 295,6 Mrd Ft volt. Az első félévben ennek 60,9%-a, azaz 180,1 Mrd Ft összeg teljesült. Ezen belül az áfa-alapú hozzájárulás 63,2%-ra, a GNI alapú hozzájárulás 59%-ra és a brit korrekció 79,2%-ra teljesült az első félévben. A havonkénti hozzájárulás alakulását az EU havonkénti forrásigénye határozza meg, az egész évre meghatározott kiadási főösszeg erejéig. A 2010-2014. évi hozzájárulások alakulását az EU szabályozások írják elő, ezek nem változtak a 2015. év vonatkozásában, így az éves kiadási előirányzat túlteljesítése az időarányost lényegesen meghaladó féléves teljesülés ellenére sem várható.

Az **Egyéb uniós bevételek** előirányzaton a 2015. évre vonatkozóan 54,3 Mrd Ft összeget terveztek. A tradicionális forrásokkal összefüggő vám- és cukorágazati hozzájárulás beszedési költség megtérítéseként 11,2 Mrd Ft, az uniós támogatások utólagos megtérülésére 43,1 Mrd Ft összeget terveztek. A 2015. évben az uniós támogatások utólagos megtérülése soron a Kohéziós Alapból finanszírozott és befejezett környezetvédelmi és közlekedési projektek hazai forrásból megelőlegezett utolsó 20%-ának egy része kerül elszámolásra 42,1 Mrd Ft összegben, valamint 1,0 Mrd Ft illeti meg a központi költségvetést a korábban hazai támogatásból finanszírozott projektek uniós finanszírozásba történő bevonásából.

2015. év első félévében a vámbevételek és cukorágazati hozzájárulások előirányzataiból 6,7 Mrd Ft folyt be, azaz 60,3%-ra teljesült. Az uniós támogatások utólagos megtérüléseként 15,6 Mrd Ft realizálódott 2015. első félévében, amely a tervezett összeg 36,1%-a, azaz időarányosan alul teljesült. Ennek oka, hogy az EU Bizottsághoz 2013. évet megelőzően benyújtott projektekhez kapcsolódó kifizetések 20%-át az EU visszatartotta. Az összegek kifizetésére a projektek végrehajtásáról szóló záró beszámoló EU Bizottság általi elfogadását követően kerül sor, ennek időbeli realizálása nem meghatározható, ezért kockázatot hordoz. Összességében 22,3 Mrd Ft a teljesítés, amely időarányosan 41,1%-ot tesz ki.

7. Az állam vagyonával összefüggő bevételek és kiadások alakulása

Az állami vagyonnal kapcsolatos bevételek alakulása

Állami vagyonnal kapcsolatos bevételi előirányzatok időarányos teljesítéseit az **5. számú táblázat** mutatja be. Az értékesítési bevételek esetében közel időarányos a teljesülés. A bevételi előirányzat nem teljesülésének a kockázata csekély.

Az állami vagyonnal kapcsolatos bevételek

Bevételek	2015. évi előirányzat (Mrd Ft)	2015. évi I-VI. havi teljesítés (Mrd Ft)	Teljesítés %-ban
Értékesítési bevételek	27,7	12,8	46,2
Hasznosítási bevételek	38,4	33,0	85,9
Bérleti díjak	2,3	30,0	1304,3
Vagyonkezelői díj	2,4	0,0	0,0
Osztalékbevételek	26,5	-1,0*	-3,8
Koncessziós díjak	7,2	4,0	55,6
Egyéb bevételek	170,0	0,9	0,5
Egyéb értékesítési és hasznosítási bevételek	169,0	0,0	0,0
Vegyres bevételek	1,0	1,0	100,0
Összesen	236,1	46,8	19,8

*Visszafizetés

Forrás: NGM adatszolgáltatás feldolgozása

Jelentős többleteljesítés figyelhető meg a hasznosítási bevételeknél, ahol a tervezett éves előirányzat 86,1%-át érték el 2015. VI. hónap végéig. Ennek oka, hogy júniusban olyan bérleti díjbevételt ért el az MNV Zrt., amely több mint tizenháromszor nagyobb a tervezett éves bérleti díjbevételeknél. A bérleti díjakból további bevételek is várhatóak, ezek jellemzően haszonbérleti díjak, amelyek az év második felében kerülnek számlázásra.

Az osztalékbevételek minden évben a gazdasági évet lezáró éves beszámoló, illetve annak részeként az eredményfelosztás elfogadását követően, júliusban kerülnek átutalásra. Következésképpen önmagában nem jelent kockázatot, hogy június végéig osztalékbevételt még nem realizált a költségvetés.

Az egyéb értékesítési és hasznosítási bevételek előirányzaton tervezett 169,0 Mrd Ft-ból még nem történt teljesítés. A teljesítés elmaradása érinti a Beruházási Alap forrás oldalát, mivel azt a Kvtv. 10. számú melléklete szerint az állami vagyonnal kapcsolatos bevételek egyes értékesítési és hasznosítási bevételei képezik 201,5 Mrd Ft összegben. A rendelkezésre álló állami vagyon fedezetet biztosít a bevételi előirányzat teljesítéséhez, így a bevételi előirányzat megfelelő döntés után teljesíthető, azonban az elemzéshez rendelkezésre bocsátott dokumentumok információt nem tartalmaznak az értékesítésre tervezett vagyonelemek tekintetében. A bevételek elmaradása mindaddig nem jelent a költségvetés egyenlege szempontjából kockázatot, amíg el nem indulnak azok a beruházások, amelyeknek a finanszírozási forrásként az egyéb értékesítési és hasznosítási bevételek lettek megjelölve.

Az állami vagyonnal kapcsolatos kiadások alakulása

Állami vagyonnal kapcsolatos kiadások eredeti 162,1 Mrd Ft összegű előirányzata – a tartalékok és fejezeti kezelésű előirányzatok terhére kormánydöntéssel történő átcsoportosításával, valamint a 2014. évi maradványból az állami vagyon kiadásaihoz csoportosított tételekkel – 179,8 Mrd Ft-ra emelkedett.

A tervezett fejlesztések közül legnagyobb kiadást az Állami Eszközkezelő Zrt. 6,5 Mrd Ft összegű vásárlásai jelentik, amelyekhez az MNV Zrt. ingatlan-beruházásai, ingatlanvásárlásai 2,9 Mrd Ft összegű kiadásai és 3,0 Mrd Ft állami részesedés vásárlás társulnak.

Az MNV Zrt. által fizetendő, korábbi tulajdonosi döntésekhez kapcsolódó kiadások már félévkor elérték az éves kiadási előirányzat 55,8%-át. A kiadások időarányostól eltérő alakulásának az oka a korábbi gyártelepek környezetvédelmi mentesítésének emelkedő kiadásai. Az előirányzatok közül a helytállási típusú kiadások esetlegesek, a környezetvédelmi projektek ütemezése pedig egyedi, a bírósági döntések alapján esedékes kifizetések részben ismertek. A vagyongazdálkodás egyéb kiadásai szintén nem egyenletes ütemezésű tételeket tartalmaznak, sőt az MNV Zrt. esetében a legnagyobb tételt (9,6 Mrd Ft-ot) jelentő, az átváltoztatható kötvényhez kapcsolódó kamatfizetés júniusban és decemberben esedékes. Időarányosan teljesülő tételnek csak a két vagyonkezelő szervezet (MNV Zrt., MFB Zrt.) számára nyújtott támogatás tekinthető, ennek folyósítása havonta történik. A kiadások alakulására hatást gyakorolhat a fejezeti tartalék felhasználása, amelynek az egynegyed része már felhasználásra került. A felhasználás ciklikusságát növeli az MNV Zrt. áfa elszámolása, amely az egyes ingatlanügyletekhez kapcsolódóan jelenik meg, így szintén nem lehet éven belüli egyenletes eloszlást feltételezni. A bizonytalansági tényezők miatt a tervezett kiadások 28,3%-os félévi teljesítése ellenére éves szinten az ÁSZ nem prognosztizál megtakarítást.

Nemzeti Földalap bevételeinek és kiadásainak alakulása

A Nemzeti Földalap bevételeinek előirányzata 8,8 Mrd Ft, a kiadási előirányzat 16,1 Mrd Ft. A Nemzeti Földalap bevételeinek alakulását a **6. számú táblázat** tartalmazza.

6. számú táblázat

A Nemzeti Földalappal kapcsolatos bevételek

Bevételek	2015. évi módosított előirányzat (M Ft)	2015. I-VI. havi teljesítés (M Ft)	Teljesítés %-ban
Értékesítési bevételek	260,0	647,2	248,9
Hasznosítási bevételek	8 200,0	609,7	7,4
Egyéb bevételek	300,0	98,8	32,9
Összesen	7 760,0	1 355,7	15,5

Forrás: NGM adatszolgáltatás feldolgozása

A Nemzeti Földalap – alkalmazkodva a földhasználat során kialakult gyakorlathoz – haszonbérleti bevételeit a gabonafélék betakarítása utáni időszakra ütemezi, ezért az időarányos teljesítés nem mérvadó. A megkötött szerződések alapján a tervezett haszonbérleti díj beszedhető, nem várható alulteljesítés ezért nem jelent kockázatot a költségvetésre.

A Nemzeti Földalap tervezett kiadásait, azok 2015. I-VI. havi teljesülési adatait a **7. számú táblázat** mutatja be.

7. számú táblázat

A Nemzeti Földalappal kapcsolatos kiadások

Kiadások	2015. évi módosított előirányzat (M Ft)	2015. I-VI. havi teljesítés (M Ft)	Teljesítés %-ban
Felhalmozási jellegű kiadások	2 000,0	468,2	23,4
Hasznosítással kapcsolatos folyó kiadások	11 227,0	4 739,2	42,2
Vagyongazdálkodás egyéb kiadásai	2 383,0	560,9	23,5
Fejezeti tartalék	500,0	0,0	0,0
Összesen	16 110,0	5 768,3	35,8

Forrás: NGM adatszolgáltatás feldolgozása

A kiadások közül az életjáradék ellenében felajánlott termőföldért fizetendő összeg a meghatározó, amelynek kifizetése egyenletes ütemezéssel történik, a teljesítés ennek megfelelően alakult. A felhalmozási jellegű kiadások a termőföld vásárlásához kapcsolódnak, amelyre nem időarányosan, hanem főként a termés betakarítását követően kerül sor, így az időarányosnál alacsonyabb 18,4%-os teljesítés nem jelent automatikusan megtakarítást. A vagyongazdálkodás egyéb kiadásai részben kapcsolódnak a felhalmozási jellegű kiadásokhoz, mivel értékbecslési, szakértői és eljárási díjak az ingatlan vásárlásokkal összefüggésben merülnek fel.

A Nemzeti Földalap előirányzatai és azok féléves teljesülése összhangban van a megelőző négy év adataival, a tapasztalati adatok szerint a bevételi és kiadási előirányzatok is a tervezett szinten alakulhatnak.

8. A helyi önkormányzatok támogatásainak alakulása

Az önkormányzatok támogatása az év első felében összességében elmaradt az éves előirányzattól, azonban több előirányzat esetében is meghaladja azt. Kormánydöntés alapján, új jogcímenek további kiadási előirányzatok növelték az éves támogatás összegét összesen 14,9 Mrd Ft összegben, valamint 0,8 Mrd Ft-tal megemelésre került a helyi önkormányzatok kiegészítő támogatása.

A **8. számú táblázat** az eredeti és a módosított előirányzatokat, valamint a teljesítés összesített adatait, azok előirányzathoz viszonyított arányát mutatja be a 2015. június 30-i állapotnak megfelelően.

Helyi önkormányzatok támogatásai előirányzat és teljesülésének alakulása

Támogatások	2015. évi eredeti előirányzat (Mrd Ft)	Módosított előirányzat (Mrd Ft)	2015. I-VI. hó (Mrd Ft)	Teljesítés az eredeti előirányzat %-ában	Teljesítés a módosított előirányzat %-ában
Helyi önkormányzatok működési célú költségvetési támogatásai	151,0	151,0	78,7	52,1	52,1
A települési önkormányzatok egyes köznevelési feladatainak támogatása	165,5	165,5	82,2	49,7	49,7
A települési önkormányzatok szociális, gyermekjóléti és gyermekétkeztetési feladatainak támogatása	192,1	192,1	104,8	54,5	54,5
A települési önkormányzatok kulturális feladatainak támogatása	30,8	30,8	17,5	56,9	56,9
A helyi önkormányzatok kiegészítő támogatásai	109,9	110,7	11,7	10,6	10,5
Új címeken, átcsoportosítással megállapított támogatások	0,0	14,9	9,1	-	61,3
Összesen	649,3	665,0	304,1	46,8	45,7

Forrás: NGM adatszolgáltatás feldolgozása

A helyi önkormányzatok támogatására a félév során az éves előirányzat 46,8%-át (a kormánydöntés alapján módosítottan a 45,7%-át) használták fel. Ebben szerepet játszott a helyi önkormányzatok kiegészítő támogatásának alacsonyabb arányú (10,6%-os) felhasználása. Ez az eltérés azonban nem tekinthető megtakarításnak, mivel a Budapest Főváros Önkormányzata által kötelezően ellátandó feladatok támogatására szolgáló 24,0 Mrd Ft előirányzathoz még nem történt felhasználás. Hasonlóképpen nem történt felhasználás a lakossági víz- és csatornaszolgáltatás 4,5 Mrd Ft összegű előirányzathoz sem. A kiegészítő támogatások között szerepelt és a Kvtv. 3. számú melléklet I. rész 3. pontja alapján a nyári étkeztetéshez biztosított 3,0 Mrd Ft településenkénti felosztásáról június 8-án jelent meg a pályázatok elbírálásának eredménye, ezért ezek a felhasználási adatok a féléves elemzésben nem szerepelnek. Más esetekben a tervezéskor előre nem látható kiadásokra biztosított kormányzat általi átcsoportosítással létrehozott előirányzatok teljes mértékben felhasználásra kerültek. Ezek közül legjelentősebb a DRB Bankcsoportnál számlavezetéssel érintett önkormányzatok 1,9 Mrd Ft-ot meghaladó támogatása, valamint az egyes önkormányzatok működőképességének megőrzésére biztosított 2,0 Mrd Ft.

Néhány előirányzat esetében a féléves felhasználás jelentősebben meghaladja az időarányt. Ezért ezek várható alakulását részletesebben is megvizsgáltuk.

Az önkormányzatok működési célú támogatásainak időarányost meghaladó túlteljesítésében szerepe van a 2014. évről áthúzódó bérkompenzáció támogatás kifizetésének, ami 84,3%-ban felhasználásra került június végéig. Teljes egészében felhasználásra került a határátkelőhelyek fenntartásának támogatására előirányzott támogatás. Tekintettel arra, hogy a többi működési célú előirányzat kifizetései is magasabbak az időarányosnál, 3,0-5,0 Mrd Ft többlet támogatási igény jelentkezhet az év végéig.

A települési önkormányzatok szociális, gyermekjóléti és gyermekétkeztetési feladatainak támogatása alcímen előirányzott támogatás 2015. első félévi felhasználása 4,5%-kal, 8,7 Mrd Ft-tal meghaladja az időarányos összeget. Az előirányzat időarányosnál nagyobb arányú előtti felhasználása kockázatot jelent, mivel maga a feladat időarányosan jelentkezik. Év végéig 8,0-15,0 Mrd Ft többletkiadás valószínűsíthető.

A kulturális feladatok ellátásának támogatásából felhasznált előirányzatnak 56%-a került felhasználásra az év első felében. Ennek oka elsősorban, hogy a települési önkormányzatok muzeális intézményi feladatainak, a megyei könyvtárak kistélepülési könyvtári célú kiegészítő és a települési önkormányzatok könyvtári célú érdekeltség-növelő támogatásai folyósításra kerültek. Az év hátralévő időszakában itt kifizetés már nem várható, ezért az előirányzat túllépésével nem számolunk.

9. A központi tartalékok felhasználása

A **rendkívüli kormányzati intézkedésekre** tervezett éves 100,0 Mrd Ft-ból 2015. június végéig 39,6 Mrd Ft, az időarányos résznél 10,0 Mrd Ft-tal kevesebb került kifizetésre⁸, azonban év végére a teljes összeg felhasználása prognosztizálható.

Az összesen 155,7 Mrd Ft **céltartalékot** három jogcímen tervezték felhasználni. Ezek közül a központi költségvetési szervek tartozásállományának csökkentésére tervezett éves keret 60,0 Mrd Ft, amelynek 100%-a átcsoportosításra került június végéig. Túlteljesítés nem prognosztizálható, mivel a Kvtv. ekkora összeg kifizetését teszi lehetővé. A különféle kifizetések soron tervezett 49,0 Mrd Ft-os előirányzathoz a felhasználás nem érte el a 0,5 Mrd Ft-ot, aminek az oka, hogy a fegyveres és rendvédelmi dolgozók életpálya programja a II. félévben indul el és akkor kerül sor a fedezet átcsoportosítására, a teljes keret felhasználására.

A közszférában foglalkoztatottak bérkompenzációjának éves kerete 46,7 Mrd Ft, amelyből június végéig 32,7 Mrd Ft, az éves keret 70%-a került felhasználásra. Az előirányzat éves várható teljesülése 34,5 Mrd Ft, az 12,0 Mrd Ft megtakarítás prognosztizálható. A megtakarítás a fegyveres és rendvédelmi életpálya bevezetésének következtében csökkenő bérkompenzációs igény eredménye.⁹

A 30,0 Mrd Ft összegben tervezett **Országvédelmi Alap** felhasználása csak 2015. szeptembert követően lehetséges, így június végéig nem történt belőle kifizetés¹⁰.

10. Az elkülönített állami pénzalapok bevételeinek és kiadásainak alakulása

Az ELKA 2015. évi bevételeinek eredeti előirányzata 486,7 Mrd Ft, kiadásainak előirányzata 537,7 Mrd Ft, tervezett egyenlegük -51,0 Mrd Ft, amely a később részletezettek hatására 7,0-8,0 Mrd Ft-tal kedvezőbben alakulhat az év végéig. A hét alap közül a Kormány

---

⁸ Az Államháztartásról szóló törvény 40 százalékos felhasználást engedélyez az I. félévben

⁹ NGM 2015. július 6-i adatszolgáltatása a központi tartalékokról

¹⁰ Kincstári adatszolgáltatás: ÁHT összesen 2015.06. monitoring táblázat

egyedül a Bethlen Gábor Alap (BGA) költségvetését módosította 2015. június 30-ig¹¹, kiadási és bevételi előirányzatát egyaránt 4,1 Mrd Ft-tal megnövelte. A költségvetési törvény módosítása¹² a SZHIA bevételi és kiadási előirányzatait 4,7 Mrd Ft-ra emelte.

Így az ELKA bevételi előirányzata 495,5 Mrd Ft-ra, kiadási előirányzata 546,5 Mrd Ft-ra módosult, egyenlege változatlanul 51,0 Mrd Ft hiány. Az ELKA 2015. I-VI. havi pénzforgalmi egyenlege a központi alrendszer egyenlegét 29,8 Mrd Ft-tal javította. Az ELKA féléves bevétele az időarányosnak megfelel (49,5%). Összesen 243,1 Mrd Ft bevétel mellett 213,3 Mrd Ft kiadást (39,3%) számoltak el, ami 57,6 Mrd Ft-tal kevesebb, mint az időarányos. A szufficit a SZHIA 12,1 Mrd Ft-os részben terven felüli bevételéből, a Központi Nukleáris Pénzügyi Alap (KNPA) 9,8 Mrd Ft-os, a Nemzeti Kulturális Alap (NKA) 5,5 Mrd Ft-os, a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alap (NKFIA) 4,1 Mrd Ft-os, a BGA 1,8 Mrd Ft-os, a WMÁKA 5,9 M Ft-os többletéből, valamint a Nemzeti Foglalkoztatási Alap 3,5 Mrd Ft-os hiányából alakult ki.

A NEFA 2015. évi kiadásai 40,9%-on teljesültek, az előző év azonos időszakához képest alacsonyabb szinten, ami év végére megtakarítást valószínűsít, 10,0-15,0 Mrd Ft mértékben.

Az ELKA félévi bevételi többlete részben a kiadások időarányosnál alacsonyabb teljesülésének (NEFA, KNPA, WMÁKA, NKA, BGA), részben a bevételek túlteljesülésének az eredménye (NKA 101,5%, WMÁKA 58,9%, KNPA 60,5%). Az alapok munkáját szezonális jellemzi, melynek következtében a kiadások a második félévben magasabb arányban teljesülnek. A 2015. I-VI. havi teljesítési adatok és a rendelkezésre álló információk alapján az ELKA költségvetése teljesíthető, illetve a SZHIA bevétele következtében kedvezőbbben is alakulhat. Az ELKA 2015. I. félévi költségvetésének, egyenlegének alakulását részletesen a **9. számú táblázat** mutatja be.

---

¹¹ 1204/2015.(IV.09.) Korm. hat. és a 1219/2015.(IV.17.) Korm. hat.

¹² 2015. évi LXXIII. törvény a Magyarország 2015. évi központi költségvetéséről szóló 2014. évi C. törvény módosításáról

Elkülönített állami pénzalapok 2015. évi költségvetésének alakulása (M Ft)

Megnev.	2015. évi előirányzat			2015. I.-VI. hó		
	Kiadás	Bevétel	Egyenleg	Kiadás	Bevétel	Egyenleg
NEFA	427 364,6	360 697,6	-66 667,0	174 815,6	171 267,2	-3 548,4
BGA	11 807,5	11 407,5	-400,0	4 991,8	6 837,4	1 845,7
KNPA	15 491,3	26 963,6	11 472,3	6 503,2	16 316,6	9 813,4
WMÁKA	10,0	10,0	0,0	3,5	5,9	5,9
NKA	8 900,0	9 700,0	800,0	4 331,2	9 843,5	5 512,3
NKFIA	74 106,6	77 951,6	3 845,0	22 651,6	26 729,7	4 078,2
SZHIA	4 701,5	4 701,5	0,0	0,0	12 127,4	12 127,4
Összesen	542 381,5	491 431,8	-50 949,7	213 296,9	243 127,7	29 834,5

Forrás: Magyar Államkincstár adatszolgáltatása

11. A társadalombiztosítás pénzügyi alapjai költségvetésének alakulása

A TB Alapok egyenlege a 2015. év első hat hónapjában 15,0 Mrd Ft összegű többletet mutatott. Az egyenleg a Ny. Alap 10,5 Mrd Ft többletéből, és az E. Alap 4,5 Mrd Ft pénzforgalmi többletéből tevődik össze. A TB Alapok közül az E. Alap bevételeinek elmaradása és kiadásainak túlteljesítésének következtében ÁSZ jelenleg egyenlegében 13,0-14,0 Mrd Ft-os hiány kockázatát prognosztizálja.

A TB Alapok bevételein belül 2014-2015. évek között a járulékbevételek összege és aránya növekedett, a költségvetési támogatásoké mérséklődött. 2015. év első hat hónapjában a járulék- és hozzájárulás bevételei 2097,5 Mrd Ft-ot tettek ki, mely az időarányos teljesítésnek megfelelő (49,7%). A költségvetési támogatások és térítések összege 2015. június végén 289,5 Mrd Ft, mely az időarányos teljesítésnek megfelelő.

A TB Alapok 2015. első félévi járulék és hozzájárulás bevétele 101,7 Mrd Ft-tal, 5,1%-kal magasabb az előző év azonos időszakához képest, ugyanakkor a költségvetési támogatások 169,1 Mrd Ft-tal mérsékeltebbek a bázishoz képest.

Változás az előző évhez képest, hogy a Ny. Alap részesedése a szociális hozzájárulási adóból a 2014. évi 96,3%-ról 85,5%-ra csökkent, míg az E. Alapot a 2014. évben megillető 3,7%-os arány 14,5%-ra emelkedett. Az E. Alapba való átcsoportosítás miatt a bevétel a 2014. első félévhez (450,0 Mrd Ft-hoz) viszonyítva 2015. évben 608,2 Mrd Ft-ra 35,1%-kal növekedett, míg a Ny. Alapban a járulék- és hozzájárulás bevétel 50,6 Mrd Ft-tal mérséklődött.

A TB Alapok kiadási oldalán az időarányoshoz viszonyítva a Ny. Alap 11,5 Mrd Ft-os kiadási megtakarítása is hozzájárult a pozitív egyenleghez.

A Nyugdíjbiztosítási Alap bevételei és kiadásai

Az Ny. Alap bevétele 2015. év első hat hónapjában 1511,3 Mrd Ft, kiadása 1500,8 Mrd Ft, egyenlege 10,5 Mrd Ft szufficit. Az Ny. Alap bevételei a 2015. évi törvényi előirányzat 50%-ában, az időarányosnak megfelelően teljesültek (lásd a **10. számú táblázatot**). Az Ny. Alap 2015. első hat havi kiadása 1500,8 Mrd Ft (49,6%), amely az

időarányos felhasználástól 0,4 százalékponttal, 11,5 Mrd Ft-tal maradt el. A kiadások tartalmaznak a januárban végrehajtott törvényi előírásoknak megfelelő 1,8%-os mértékű emelés hatását is.

10. számú táblázat

Ny. Alap 2014-2015. I-VI. havi teljesülése

Megnevezés	2014. I-VI. hó (Mrd Ft)	Teljesítés (%)	2015. I-VI. hó (Mrd Ft)	Teljesítés (%)
Ny. A. Bevételek	1 545,0	52,1	1 511,3	50,0
Ny. A. Kiadások	1 469,2	49,6	1 500,8	49,6
Egyenleg	75,8		10,5	

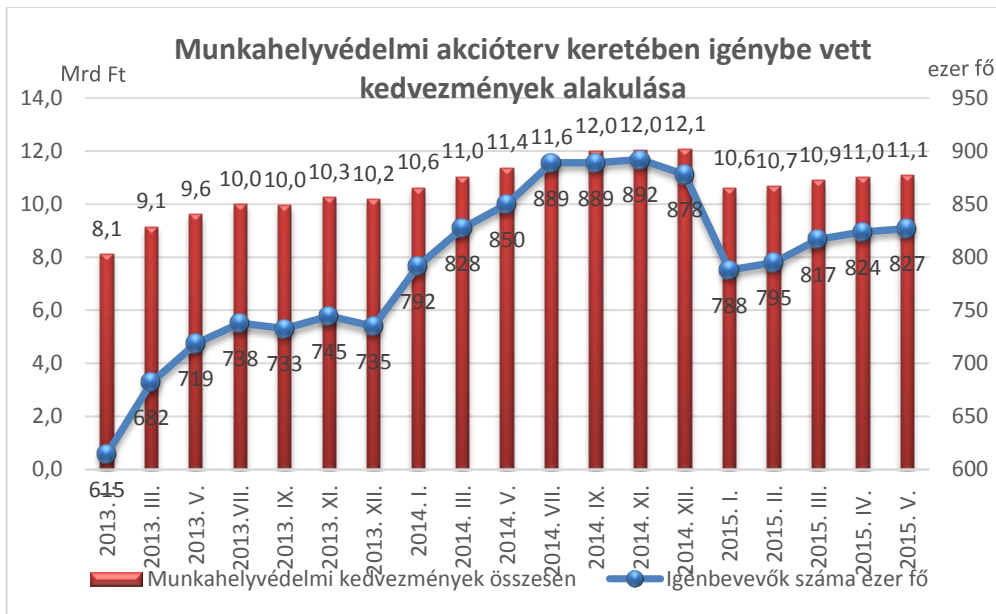
Forrás: Magyar Államkincstár adatszolgáltatás

2015. évi kiadási/bevételi előirányzata 3024,6 Mrd Ft, tervezett egyenlege nulla volt, módosításra nem került sor. 2014 évhez viszonyítva figyelembe kell venni, hogy szociális hozzájárulási adó Ny. Alap és E. Alap közötti megosztási aránya változott, az Ny. Alap részesedése 96,3%-ról 85,5%-ra mérséklődött. A bevételekből 1489,3 Mrd Ft Szociális hozzájárulási adó, járulékbevételek és hozzájárulások 2015. június végén az éves előirányzat 49,3%-án teljesült és év végére a foglalkoztatás és keresetnövekedés, valamint az előző évek költségvetési tendenciái alapján az előirányzat 10,0-15,0 Mrd Ft-os túlteljesítése prognosztizálható. A nyugellátásokra 2015. június végéig 1493,2 Mrd Ft-ot fizettek ki, az éves előirányzat 49,7%-át. A tendenciák ismeretében az éves előirányzaton mintegy (16,0-17,0 Mrd Ft) megtakarítás prognosztizálható. Az Ny. Alap 2015. év I-VI. havi tényadatait, valamint az egyéb bevételeit és kiadásait figyelembe véve szufficit prognosztizálható.

A Ny. Alap bevételeinek alakulását érinti a munkahelyvédelmi akcióprogram keretében nyújtott szociális hozzájárulási adókedvezmények alakulása. A 2013 januárjában bevezetett Munkahelyvédelmi akcióterv keretében érvényesített kedvezmények összege 2014 decemberéig folyamatosan emelkedtek. 2015. januárban a szabályozás változott – a költségvetési szervek nem érvényesíthetik a kedvezményt – ez indokolja a januári visszaesést. 2015. július 1-jétől¹³ a kedvezményezett köre bővül: a mezőgazdaságban dolgozó 25-55 év közöttiekre is igényelhető a járulék-kedvezmény. Számítások szerint a támogatott foglalkoztatás havi 30-35 ezer fős növekedésének a járulékbevételekre gyakorolt hatása 2015. második félévben 3,0 Mrd Ft lesz.

A Munkahelyvédelmi Akcióterv keretében a foglalkoztatók által igénybe vett kedvezmények alakulását az **4. számú ábra** mutatja be.

¹³ 2015. évi LXI törvény az egyes adótörvények és azzal összefüggő egyes törvények módosításáról

Forrás: NGM adatszolgáltatás

2014. decemberben összesen 878 ezer fő után 12,1 Mrd Ft kedvezményt érvényesítettek a munkáltatók, 2015. január hónapban pedig 788 ezer fő után 10,6 Mrd Ft-ot. 2015 január és május között folyamatos volt a növekedés és márciusban ismét 800 ezer fő fölé emelkedett a támogatott foglalkoztatás és májusban már 827 ezer fő után 11,1 Mrd Ft volt a kedvezmény.

Az Egészségbiztosítási Alap bevételei és kiadásai

Az **E. Alap** 2015. évi törvényi kiadási és bevételi előirányzata 1910,8 Mrd Ft. Az E. Alap a 2015. első hat hónapjában 4,5 Mrd Ft pénzforgalmi többlettel zárt a tervezetthez képest. Bevételei 964,3 Mrd Ft-ban, 50,4%-on teljesültek. Az E. Alap kiadásai 959,8 Mrd Ft-ban, 50,2%-on, az időarányos előirányzat teljesültek. Az E. Alap kiadásai a korábbi évek tapasztalatai alapján az időarányosnak megfelelnek, az év második felében a magasabb táppénz, gyermekápolási táppénz kifizetés és gyógyszer támogatás miatt a kiadás növekedése várható. A 2015. év végére a bevételek közel 10,0 Mrd Ft-os többlete prognosztizálható, ugyanakkor kiadási oldalon összesen 13,0-14,0 Mrd Ft-os túlteljesülés valószínűsíthető. A természetbeni ellátásoknál mintegy 11,0 Mrd Ft (a gyógyszer és gyógyászati segédeszköz-támogatások terén, valamint a nemzetközi egyezményekből eredő és külföldön történő beavatkozások kiadásai), a pénzbeli ellátásoknál pedig a foglalkoztatottság, a bérnövekedés és a gyermekápolási táppénz miatt mintegy 2,0-3,0 Mrd Ft-os többletkiadás várható. A folyamatok egyenlegre gyakorolt hatása összességében 3,0-4,0 Mrd Ft-os hiány kialakulását valószínűsíti. Az E. Alap bevételeinek és kiadásainak féléves teljesítésének arányát mutatja be a **11. számú táblázat**.

E. Alap 2014-2015. I-VI. havi teljesülése

Megnevezés	2014. I-VI. hó (Mrd Ft)	Teljesítés (%)	2015. I-VI. hó (Mrd Ft)	Teljesítés (%)
E. A. Bevételek	965,6	51,2	964,3	50,5
E. A. Kiadások	926,8	49,2	959,8	50,2
Egyenleg	38,8		4,5	

Forrás: Magyar Államkincstár adatszolgáltatása

Külön kell említenünk a dohánytermékek gyártóira és forgalmazóira kivetett egészségügyi hozzájárulással¹⁴ kapcsolatos kockázatot. Az EU Bizottság részletes vizsgálatot indított annak kivizsgálása céljából, hogy a hozzájárulás kulcsainak progresszív szerkezete összhangba áll-e az uniós állami támogatási szabályokkal, azaz nem biztosít-e szelektív előnyt az alacsony árbevétellel rendelkező vállalkozásoknak a versenytársakkal szemben. Az EU Bizottság felfüggesztő rendelkezést is kiadott, amely megtiltja Magyarországnak a dohánytermékeket terhelő adó progresszív adómértékeinek alkalmazását mindaddig, amíg a vizsgálat le nem zárul.

A Dohányipari vállalkozások 2015. évi egészségügyi hozzájárulása címen június végéig még nem folyt be összeg, az első fizetési kötelezettség júliusban esedékes, azonban az EU Bizottság progresszív adófizetést felfüggesztő intézkedése bizonytalanná, kockázatosá teszi az előirányzott 11,5 Mrd Ft beszedését.

Az **E. Alap bevételeiből** 608,2 Mrd Ft-ot járulékbévételek és hozzájárulások jelentik, 50,7%-on teljesült. Az éves előirányzat 1198,5 Mrd Ft, amely év végére a foglalkoztatás bővülés-keresetnövekedés miatt 1%-os, 10,0-12,0 Mrd Ft többlet prognosztizálható. A költségvetési hozzájárulások 289,5 Mrd Ft volt, az időarányosnak megfelelően alakult. Az egészségbiztosítási tevékenységgel kapcsolatos bevételek összességében 50,3%-on valósultak meg. A baleseti adóból 15,6 Mrd Ft bevétel folyt be az első hat hónapban, amely 3,8 Mrd Ft-tal (32,6%-kal) haladja meg az időarányos előirányzatot. A Népegészségügyi termékadóból 13,2 Mrd Ft bevétel származott, az időarányos teljesítésnek megfelelően.

Az **E. Alap kiadása** az első hat hónapban 959,8 Mrd Ft volt, amely a tervezett előirányzat 50,2%-a. Az éves kiadási előirányzat 1910,8 Mrd Ft, amely az alábbiakban bemutatott gazdasági események következtében összesen 15,0-16,0 Mrd Ft-tal meghaladhatja.

¹⁴ A 2014. évi XCIV. törvény a 2015. évi egészségügyi hozzájárulásáról, (2015. február 1-jétől hatályos). A törvény „egészségügyi hozzájárulást” megfizetését írja elő a dohánytermékek magyarországi gyártásából és kereskedelméből elért éves árbevétel alapján. A kötelezettség az adóraktárak engedélyeseire, a dohánytermékek importálóra, vagy bejegyzett kereskedőire vonatkozik. Az hozzájárulás progresszív kulcsai a következők:

- 0,2 % a 30,0 millió és 30,0 Mrd Ft árbevétellel,
- 2,5 % a 30,0 Mrd és 60,0 Mrd Ft és
- 4,5 % a 60,0 Mrd Ft feletti árbevétellel rendelkező vállalkozások esetében. Ha a vállalkozás bizonyos elszámolható beruházásokat végez, legfeljebb 80,0 %-kal csökkentheti a jogszabályból eredő adókötelezettségét.

A pénzbeli ellátások kiadásában az első hat hónapban 1,9 Mrd Ft megtakarítás keletkezett, ez 49,7%-os teljesítést jelent. A megtakarítást a rokkantsági, rehabilitációs ellátások alulteljesítése okozta. A rokkantsági, rehabilitációs ellátások címén az I-VI. hónapban E. Alap 162,0 Mrd Ft-ot térített meg az Ny. Alapnak, ez 48,2%, az időarányostól kismértékben elmarad. A különféle táppénz kiadások együttesen az időarányost meghaladóan, 53,7%-on teljesültek, ezen belül különösen magas a Gyermekápolási táppénz kiadás, amely 75,8%-on realizálódott. A Gyermekápolási táppénz kimagasló növekedésének az oka a 2014. évben bevezetett GYED extra intézkedési csomag, amely lehetővé teszi meghatározott körülmények között a kettős ellátást, GYED mellett a táppénz folyósítást is. A táppénz kiadásokra tervezett 68,5 Mrd Ft év végére mintegy 6,0 Mrd Ft-os, ezen belül a gyermekápolási táppénz 3,0 Mrd Ft-os előirányzata 60%-kal magasabb teljesülése prognosztizálható. A gyermekgondozási díjakra 55,2 Mrd Ft-ot fordítottak, az időarányos teljesítésnek (50,4%) megfelelő.

Az E. Alap természetbeni ellátások kiadásainak 2015. évi előirányzata 1323,4 Mrd Ft, amely az első félévben 668,2 Mrd Ft volt, 50,5%-on teljesült és év végére az eredeti előirányzat 1%-os túlteljesülése várható, ami 13,0-14,0 Mrd Ft többlet kiadás. Túlteljesülés a Gyógyszertámogatásoknál tapasztalható, a féléves kiadás 158,6 Mrd Ft és ez 53,2%, év végére a kiadási többlet 10,0 Mrd Ft-ra prognosztizálható. A Gyógyászati segédeszközök előirányzata is 6,4%-kal, 3,3 Mrd Ft-tal meghaladja az időarányos kiadást és év végére 6,0-7,0 Mrd Ft-os túlteljesülés várható. A Gyógyító megelőző ellátások kiadása 469,5 Mrd Ft és az előző évek tendenciájához hasonlóan 49,5%, a kialakult stabil finanszírozási rendszer miatt az előirányzat tartható

Budapest, 2015. szeptember 1.

**A) A központi alrendszer bázisévi pénzforgalmi hiányára vonatkozó
becslés a bevételi oldalon**

A 2015. évi hiány alakulására ható főbb hi- ánynövelő (-) és hiánycsökkentő tényezők megnevezése	Eltérés a 2015. évi elő- irányzattól (ÁSZ becslés) (Mrd Ft)	
	Alsó érték	Felső érték
Bányajáradék	-9,0	-8,0
Kisadózók tételes adója (KIVA)	-5,0	-4,0
Társasági adó	15,0	25,0
Pénzügyi tranzakciós illeték	2,0	5,0
Általános forgalmi adó	50,0	60,0
Illeték bevételek	5,0	10,0
Államháztartás alrendszereiből származó be- fizetések	-20	-18
Élelmiszerlánc-felügyeleti díj	-12	-2
Kamatbevételek	100	110
Állami vagyon hasznosítási bevételei	27	30
Szövetkezeti Hitelintézeti Integrációs Alap	7	8
Nyugdíjbiztosítási Alap többletbevételei	10	15
Egészségbiztosítási Alap többletbevételei	8	10
Dohányipari vállalkozások egészségügyi hozzájárulása	-11	-2
Összesen:	167	239

Forrás: ASZ számítás

**B) A központi alrendszer bázisví pénzforgalmi hiányára vonatkozó
becslés a kiadási oldalon**

A 2015. évi hiány alakulására ható főbb hi- ánynövelő (-) és hiánycsökkentő tényezők megnevezése	Eltérés a 2015. évi elő- irányzattól (ÁSZ becslés) (Mrd Ft)	
	Alsó érték	Felső érték
A lakásépítési támogatás	6	10
Allam által vállalt kezesség és vizsgontgarancia érvényesítése	2	5
helyi önkormányzatok működési támogatásai	-5	-3
települési önkormányzatok szociális, gyer- mekjóléti és gyermekétkeztetési fel- adatainak támogatása	-15	-8
Nemzeti Foglalkoztatási Alap kiadásai	10	15
Nyugdíjbiztosítási Alap kiadásai	16	17
Egészségbiztosítási Alap kiadásai	-16	-15
Kamatkiadások	-110	-100
Összesen	-97	-79

Forrás: ÁSZ számítás

Megjegyzések:

1. Az európai uniós támogatások bevételeinek alakulására nem adtunk becs-
lést az általunk nem ismert bizonytalansági tényezőkre tekintettel.
2. Az állami vagyonból származó „*egyéb értékesítési és hasznosítási bevéte-
lek*” előirányzaton tervezett 169,0 Mrd Ft alakulására nem adtunk becs-
lést, mivel az értékesítésre kerülő vagyon összetételét nem ismerjük, il-
letve a Beruházási Alapban felsorolt beruházások indítása az értékesítési
bevételek teljesülésétől függ, azaz a bevételek beérkezése elvileg a költ-
ségvetés egyenlegét nem érinti.

Rövidítések jegyzéke

áfa	általános forgalmi adó
ÁKK Zrt.	Államadósság Kezelő Központ Zártkörűen Működő Részvénytársaság
ÁSZ	Állami Számvevőszék
BGA	Bethlen Gábor Alap
E. Alap	Egészségbiztosítási Alap
EFOP	Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program
EGT	Európai Gazdasági Térség
EKÁER	Elektronikus Közúti Áruforgalom Ellenőrző Rendszer
ELKA	Elkülönített Állami Pénzalapok
EU	Európai Unió
EVA	egyszerűsített vállalkozói adó
GDP	bruttó hazai termék (gross domestic product)
GINOP	Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program
GNI	bruttó nemzeti jövedelem (gross national income)
Gst.	Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény
GYED	gyermekgondozási díj
IMF	Nemzetközi Valutaalap (International Monetary Fund)
KATA	kisadózók tételes adója
KEHOP	Környezet és Energetikai Hatékonysági Operációs Program
Kincstár	Magyar Államkincstár
KIVA	kisvállalati adó
KKM	Külgazdasági és Külügyminisztérium
KNPA	Központi Nukleáris Pénzügyi Alap
KSH	Központi Statisztikai Hivatal
KT	Költségvetési Tanács
Kvtv.	Magyarország 2015. évi központi költségvetéséről szóló 2014. évi C. törvény
ME	Miniszterelnökség
MFB Zrt.	Magyar Fejlesztési Bank Zártkörűen Működő Részvénytársaság

M Ft	millió forint
MNB	Magyar Nemzeti Bank
MNV Zrt.	Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zártkörűen Működő Részvénytársaság
Mrd Ft	milliárd forint
NAV	Nemzeti Adó- és Vámhivatal
NÉBIH	Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal
NEFA	Nemzeti Foglalkoztatási Alap
NGM	Nemzetgazdasági Minisztérium
NKA	Nemzeti Kulturális Alap
NKFIA	Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alap
NSRK	Nemzeti Stratégiai Referenciakeret
Ny. Alap	Nyugdíjbiztosítási Alap
SZHIA	Szövetkezeti Hitelintézeti Integrációs Alap
szja	személyi jövedelemadó
OECD	Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (Organisation for Economic Co-operation and Development)
tao	társasági adó
TB Alapok	Társadalombiztosítási Alapok
TIPO	Társadalmi Infrastruktúra Operatív Program
UF	uniós fejlesztések
WMÁKA	Wesselényi Miklós Ár- és Belvízvédelmi Kártalanítási Alap